Akbaba

Müfrit — Beğenmediniz mi?... Aman Beyefendi, itimat ediniz bendenize, vallahi çok yakıştı!..

TÜRKİYE

BANKASI

FAAL d-370

1 kişiye %6 FAİZLİ

150,000

LİRALIK DEVLET TAHVİLİ

ayrıca 24

APARTMAN DAİRESİ
ve 326.250 liralık
çeşitli
para ikramiyeleri

SAYI : 298 28 KASIM 1957 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI 75 KURUŞ

Akbaba siyasî mizah gazetesi

Diş ve Kemer!

ORGANLARIMIZIN en zavallısı diş, eşyalarımızın en zavallısı da kemerdir. Bütün bilgisizliklerimizin, beceriksizliklerimizin cezasını onlar çeker. Kurtuluşumuzun, saadetimizin zaferini de yine onlardan bekleriz!

Dişle kemer olmasaydı, insan oğlunun hali neye varırdı acaba?

Hitler, savaşı kazanabilmek için yurttaşlarına iki emir veriyordu:

— Sıkın dişlerinizi!

— Sıkın kemerlerinizi!

Çörçil, İngiltere'yi savaş sonu enkazının altından:

— Aman, dişlerinizi sıkın!

— Aman, kemerlerinizi sıkın!

Diye kalkındırdı.

Ama, bu diş dediğimiz, bir yıl sıkılır, iki yıl sıkılır, üç yıl sıkılır. Beşikten mezara kadar değil!

Kemerlerimize gelince, sıkmaktan delik kalmadı. Bellerimiz, Karagözün üst gövdesiyle alt gövdesini birleştiren noktadan farksız, ha koptu, ha kopacak!

Şu yarım yüz yılı aşan ömrüme bakıyorum: Birinci Dünya Savaşında kuru üzümle çay içtik:

— Aman sıkın dişinizi, dediler, zafer-i nihaî yakın!

Kâğıthane çamuru ile süpürge tohumundan ekmek yedik:

— Aman sıkın kemerleri, dediler, Türkiye büyüyüp Turan olacak!

Mütareke oldu: Düşman süngüsü altında tekrar dişlerimizi, hem de birbirine sürterek sıktık... Tekrar kemerlerimizi, hem de isyanlarımızı zaptetmek için sıktık!

Kurtuluş savaşı başladı: diş değil, kemer değil, yumruk değil, sıkmadık yerimiz kalmadı!

Sonra... Harf inkılâbı oldu:

— Aman, dediler, sıkın dişinizi, çocuklarımız cehaletten kurtulsun!

İstiklâl mahkemeleri kuruldu. Yine:

— Aman, dediler, sıkın dişinizi, Cumhuriyet kurtulsun!

Derken, İkinci Dünya Harbi patladı. Bir sabah, bir de gözümüzü açtık ki, yüz kuruşluk şeker, beşyüz kuruşa çıkmış. Bir daha:

— Aman, dediler, sıkın dişinizi, silâh altında yarım milyon asker besliyoruz, vatan kurtulsun!

Şimdi, harp içinde değil, sulh içinde de değil, bir acayip dünya içindeyiz... Ama, ne dişlerimizi sıkmak bitti, ne kemerlerimizi. Yine ayni parola kulaklarımızda çınlıyor:

— Aman, sıkın dişlerinizi!.. Aman sıkın kemerlerinizi!.. Kalkınıyoruz!

Zaten gevşetmemiştik ki... Baş üstüne, yine, yine, yine sıkalım... Tam bir birlik, tam bir beraberlik içinde, yediden yetmişe, süt dişlerimizden takma dişlerimize kadar sıkalım!

Kemeri olmıyanlar, kuşaklarını, kuşakları olmıyanlar da uçkurlarını ve paçalarını sıksın!

Eisenhower'in sözlerini gazetelerde okumuşsunuzdur elbet. Amerikalılara:

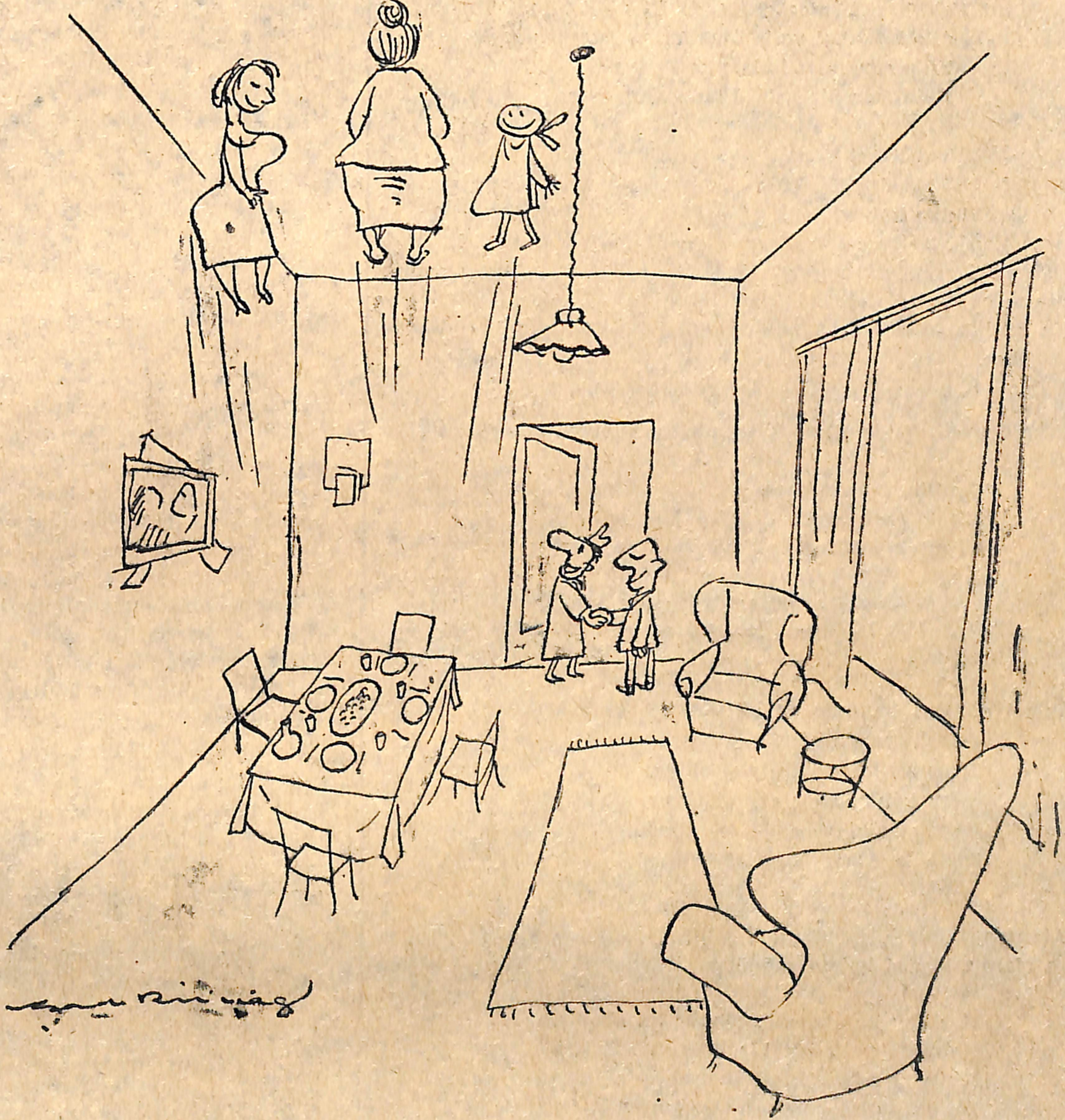
— Rusya'yı geçmek istiyorsak, kemerlerimizi sıkmalıyız, demiş!

Amerika bunu dedikten sonra, artık pes!..

Evet, evet, bütün milletler kemerlerini sıkıyor... Bütün milletler dişlerini sıkıyor... Zavallı kemerler, zavallı dişler!.. Sanki insanlar bu dünyaya iki şey için gelmişler: Kemer sıkmak, diş sıkmak!

İri göbeklerine kemer kavuşturamıyanlara ne mutlu!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Bu ne hovardalık yahu... Yine mi kurufasulye!..

Edebiyat Fakültesi Profesörlerinden Bay Ali Nihat Tarlan, şu manzum dilekçe ile İstanbul valisinden kahve istemiş:

Kahvesiz ahvalimiz pek derbeder
Kalmıyor dizlerde dermandan eser
Kahvedir derd-ü dile derman meğer,
Kahve lûtfet varsa imkânın eğer.

Sevimli valimiz de, Profesöre hem manzum bir cevap vermiş, hem de bir miktar kahve!

Gazetelerde bu havadisi okuyan çeşitli ihtiyaç sahipleri, şimdi işi şairliğe dökerek manzum dilekçelerle sabahtan akşama kadar vilâyete müracaatler yağdırmaktadırlar.

Bu dilekçelerden üç tanesini, sayın F. K. G. ın müsaadesiyle neşrediyoruz:

Peynir dilekçesi

İşbu dilekçe, Şakir Çekçek isimli bir kamyon şoförü tarafından yazılmıştır:

Şoförüm, karışmam suya, sabuna!
Çoluk çocuğumla düştüm kapuna!
Kuru ekmeğimiz katıksız kaldı,
Aman Vali Paşa çare bul buna!
Hasret çekiyoruz beyaz peynire!
O yok, bu yok, şu yok. Bu gidiş nire?

Elma dilekçesi

İkinci dilekçe, baremin en küçük derecesindeki yeni evli bir memur tarafından yazılmıştır:

Elmanın kilosu dörtyüz elliye,
İster kokla, ister seyret, ister ye!
Karım aşeriyor evde on gündür,
Bir kilo Amasya lûtfet hediye!

Kömür dilekçesi

Aşağıdaki üçüncü dilekçe, emekli bir öğretmen tarafından pulsuz olarak hususî kalem müdürü Nabi Up delâletiyle takdim edilmiştir:

Her şey karaborsa, sömür ha sömür,
Kalmadı yakacak bir dirhem kömür!
Ey akıl doktoru, aklım kalmadı,
Bu da mı yaşamak, bu da mı ömür?..
Yetişir düşünüp çektiğim tasa,
Sen bizi kavuştur kara elmasa!

Et dilekçesi

Şu dördüncü dilekçe de, Vali beyimize ihtiyar bir İstanbul hanımı tarafından posta ile gönderilmiştir:

Biricik valimiz sizsiniz bizim,
İhtiyar bir dulum, pek kimsesizim!
Ete hasret kaldım iki senedir.
Ellerim titriyor, tutmuyor dizim!
Acele beklerim sizden cevabı:
Pideli, yoğurtlu bir şişkebabı!..

Güm diye

BİZ eskiden gözboyacıya «göz boyayıcı» derdik. Şimdi onlara «illüzyonist» deniyor. İllüzyonist, Frenkçe olduğundan daha kibar düşüyor. Biz de hem kibar düşkünü, hem de kibarlığa düşkün olduğumuzdan, illüzyonist diyoruz.

Her neyse, demem o deme değil. İzmir'de bir gözboyacı sahnede gösteriler yaparken, numaraları arasında gelecekten de haber vermeye başlamış. Bu arada,

— 1961 de Demokrat Parti güm diye düşecek! demiş.

Hemen ertesi günü İzmir Belediyesi, önceden dört lira olarak ayarladığı giriş parasını, elli kuruşa indirmiş.

Görüyorsunuz ya, gözboyacılar da politikaya başladılar. Başka türlüsü de olamazdı. Profesör politika yapamaz, öğrenciler yapamaz. Memurlara politika yasak, sendika halindeki işçilere yasak. Gazetecilere yasak değilse de yasakımsı... E, politika yapmak için geriye kim kalıyor? Kala kala gözboyacılar kalıyor. Hep politikacılar göz boyayacak değil ya, bu sefer de gözboyacı politika yapmış! Ama bu gözboyacı, küçültülen Kırşehir'den ders almadığı için, dört lira giriş parası elli kuruşa küçültülmüş. Oysa akıllı bir gözboyacı,

— 1961'de D.P. güm diye düşecek! demez,

— 1961'de D.P. güm diye yerinde kalacak! der, İzmir Belediyesi de giriş parası dört lirayı sekiz liraya çıkarırdı. Hem de o, daha;

— Gümm!.. der demez, biz anlıyacağımızı anlardık.

※

Olmıyacak şey

KAHVE gelecek, kahve geliyor, kahve yolda. Daha yola çıkmadı. Kahve yüklendi. Hayır yüklenmedi, pazarlık başladı. Kahve anlaşması yapıldı. Kahve yola çıktı. Kahve geldi. Gelmemiş, gelecek. Kahve pek yakında... Kahve bir kaç güne kadar... Kahve geldi. Kahve gemisi limanda. Kahveler boşaltılıyor. Kahveler gümrükte. Kahvelerin ekspertiz muamelesi yapılıyor. Kahvelerin nasıl dağıtılacağı düşünülüyor. Bu çarşambaya kahve dağıtılacak. Bu çarşamba değil, öbür çarşamba, öbür değil gelecek çarşamba. Çarşamba değilmiş, perşembe...

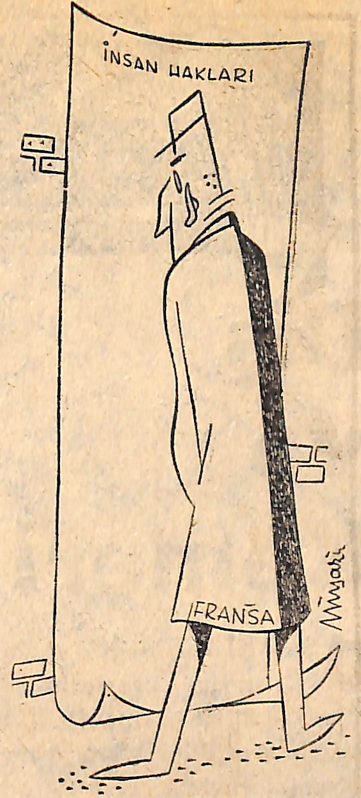
— Bugün perşembe mi? Günler ne çabuk geçiyor birader. Haydi pazartesiye kalsın.

300 ton kahve geldi. Ama bu sefer sâhiden geldi. Kahvenin nasıl dağıtılacağı... Kahve dağıtılacak... Evet, evet, hiç şüpheniz olmasın kahve verilecek. Mutlaka verilecek canım.

Ev başına yüz gram kahve verilecek. Muhtarlar kahve listesi yapıyor. Kahveciler Derneği diyor ki...

Ev başına yüz gram... Kahve, kahve, kahve... Hay kahve gibi...

Toplum, tek kişi gibi yönetilmez. Olmaz, biliyorum ya, ne geçiyor içimden bilir misiniz? Ev başına yüz gram kahve dağıtılınca, hiç kimse gidip almamalı. Ne olacak, kahve bu. Âb-ı hayat değil ya. Yokken ne yaptık?.. Olmaz ya, lâf işte benimki. Hiç birimiz kahveyi almamalıyız. Almazsak ne olur? Şaşırırlar. Daha ne olsun istiyorsunuz?.. Şaşırıverirler. Bu şaşkınlık, yüz gram kahveyi içmemeğe değmez mi?

Fransada kabine buhranı!..

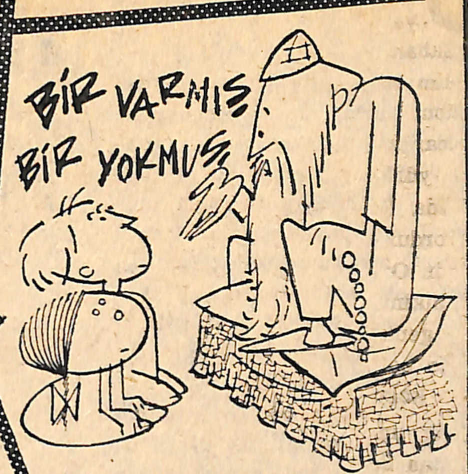
Dilekçe kuyruğu!..

KIRK-anbar

YALÇIN ÇETİN — TONGUÇ

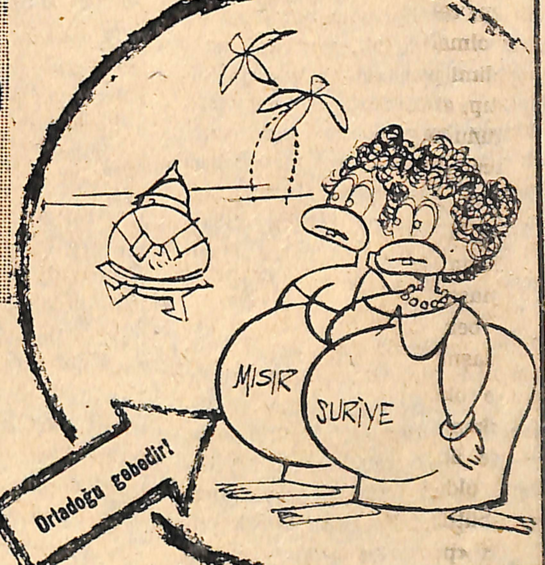

Kahve hikâyesi

KARMA LİSTE

KENDİSİ koyu Demokrat'tı. Seçimden sonra görüştük.

— Ben karma liste yaptım, dedi.

— Nasıl olur, dedim, sen Demokrat değil misin?

— Demokratım ama, seçim odasına girince karma liste yapmak zorunda kaldım.

Masanın üstünde dört partinin de aday listeleri vardı. Hemen elimi Demokrat Parti'nin listesine attım. Listeyi zarfa koyarken, Hürriyet Partisi'nin listesine gözüm ilişti. Listede benim en sevdiğim profesörümün adını görmiyeyim mi? Yahu, ne yapayım, ben şimdi? Bana göre bu profesörün milletvekili olması memlekete yararlı... Tuttum, bizim parti listesinden birinin adını sildim. Zaten onu hiç sevmem. Yerine profesörümün adını yazdım. Bir de Halk Partisi listesine bakayım, bizim sınıftan en sevdiğim bir arkadaşımın da adı var. Siz olsanız ne yaparsınız? Arkadaş bu... Dünyada arkadaş gibi var mı? Bizim partinin listesinden birinin adını daha sildim, yerine arkadaşımın adını yazdım. Millet Partisinin listesinde de babamın en yakın arkadaşlarından birinin adı vardı. Ne olsa baba dostu.. Babamın ruhu gözümün önünde canlandı. Bana yukardan «Oğlum, Mustabeye ver, oğlum Mustabeye ver!» diye sesleniyordu. Hemen bizim partinin listesinden, sevmediklerimden birinin adını daha sildim, baba dostunun adını yazdım.

Benim bir çocukluk arkadaşım vardır. Hattâ beraber sünnet olmuştuk. Bir de ne bakayım, Hürriyet Partisi listesinde adı yok mu? Eski günler, çocukluğumuz birden gözümde canlandı. Arkadaşım sanki karşımdaydı. Bana dargın dargın bakıyordu. «Darılma kardeşim» dedim, bizim listeden birinin adını daha sildim, çocukluk arkadaşımın adını yazdım.

Bir zamanlar çok sıkıntılı idim. Beni bir işe yerleştiren, amca dediğimiz bir tanıdık ta, Halk Partisi listesine girmiş. Siz olsanız ne yaparsınız? İnsan böyle zamanda da kendisine yapılan bir iyiliği ödemezse ne zaman öder? Onun adını da yazdım.

Millet Partisi listesinin sonlarında, ne zaman başım sıkışsa gidip kendisinden borç aldığım bir tanıdığım adını görünce, insanlık ölmedi ya, dedim. Onun da adını yazdım.

Hasan âbi dediğimiz biri vardı. Ne zaman maç olsa beni takıma alırdı. Onu seçmemek olmaz. Hürriyet Partisi listesinde yer almış. Onun da adını yazdım.

Benim evlenmeme sebep olan Zeki Bey de, hiç bilmezdim, Millet Partisindenmiş. Bana babalık etti. Şimdi ben ne yapayım? Tam Meclise girecek adam. Onu da yazdım.

Bütün lise hayatımda bana riyaziyeden kopya veren bir arkadaşım vardı, Hürriyet Partisi listesine girmemiş mi? Peki, ne yaparsın? Onu da yazdım.

Seçim odasının kapısına bir perde germişler. Perdenin dışından,

— Haydi bayım, hadisene!.. diye seslenmeğe başladılar. Tam o sırada, Halk Partisi lstesinde bizim eski müdürün adını görmiyeyim mi? Ah ne iyi adamdır kardeşim, karıncayı incitmez. Sen ol da, listeye alma bakalım. Onun da adını yazdım.

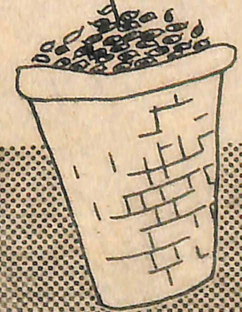
Dışardan çok bağırıyorlardı. Partilerin listelerindeki öbür adları okuyamadım. Hemen karma listemi zarfa koyup, seçim odasından çıktım. Zarfı seçim sandığına attım.

— Seninki karma liste değil, karman çorman liste olmuş... dedim.

— Vallâ öyle, dedi, karma değil, karma karışık liste...

B. E. N.

Ateş danesi!..

BARDA Rezalet

★ AZİZ NESİN ★

O bar yıkılalı çok oldu. Yerinde şimdi çocuk bahçesi var.

Sabaha karşı idi. Garden Bar, tıklım tıklım dolu idi. O sıra İstanbul barlarına, gazinolarına Macar kızları çokça gelirdi. Bebek yüzlü bir Macar kızı ile ben locada idim. Karşı karşıya oturuyorduk. Önümüzde bol kasesi vardı. O zamanın bol kâseleri de, şimdikinin lavabo kurnaları kadar genişti. Şimdiki barlarda içinde bol getirilen kaplara o zaman kokteyl konurdu.

Hiç unutmuyorum, o zamanın bir tas bolu on lira idi. Nasıl unutabilirim, yirmi yaşında bir yüksek okul öğrencisi idim. İçimde hep, cebimdeki parayı düşürüp rezil olmak korkusu olduğundan, sağ elimi ikide bir pantalon cebime atıp, el yordamı ile kaç param olduğunu sayardım.

Macar kızını dansa kaldırdım, tadı yok. Bebek yüzlü Macar kızı çırpı gibi ince uzun. Benim başım kızın göğsüne geliyor. Oturduk masaya, o çatra patra Fransızca, ben çatra patra İngilizce ile anlaşmaya çalışıyoruz.

Bize okullarda İngilizce okuturlarken, bir delikanlının günün birinde iki, üç aşk cümlesine ihtiyacı olduğunu hiç düşünmezler. Bize bütün öğrettikleri «tu bi» fiilinin «past tens» i, yok «prezent tens» i... En çoğu bilsek bilsek «Nasılsınız?». «Ben iyiyim, siz nasılsınız?», «Kapıyı lütfen kapa», «pencereyi lütfen aç!..». İşte bunları biliriz.

Düşünün rica ederim, bebek yüzül Macar kızını barın locasına sokmuşsunuz,

«— Kapıyı aç!».

«— Pencereyi kapa!» mı diyeceksiniz?

Yoksa,

«— Dur yavrum, sana «tu bi» fiilinin «past tens» ini bir çekeyim de dinle!» mi diyeceksiniz?

Ben kızla konuşmadan da anlaşacağım ama, kalabalık olacak. Bilirsiniz ya, insanlar konuşa konuşa, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır.

Macar kızı da, ben de anlaşmak için terler dururken, barın içinde bir kıyamettir koptu. Önce pistin üstündeki büyük avize şangır şungur yere indi. Zâten loş olan bar, daha da karanlıklaştı. Köşelerdeki ölü ışıklar kaldı. Sonra havada sandalyeler, masalar uçuşmaya başladı. İnsanlar birbirlerine girdiler. Önce ortada bir karambol oldu. Sonra o ortada birbirine girenler, üçer, beşer sökülüp, ayrı ayrı kavgaya tutuştular. Camlar şangırdıyor, kadehler, bardaklar vınlıyarak havada uçuşuyordu.

Ben neye uğradığımızı daha anlayamamıştım ki, mengene gibi bir el ensemi sıkıştırdı, başımı bol kâsesinin içine soktu. Soktu ve çıkarmadı. Kanatlarından tutulmuş tavuk gibi çırpınmaya başladım. Nerdeyse boğulacaktım. Bir alabora olduk. Bacaklarım havaya geldi, bu sefer bol kâsesinin içine oturdum.

Düdükler ötmeğe başladı. Pat pat kaçışma sesleri oldu. Sonra birisi kolumdan çekti, kaldırdı. İçerisi alaca karanlıktı. Elimden yapışan adam beni dışarı çıkardı. Kapının elektriğinde baktım, bir polis. Başka polisler de başka delikanlıları tutmuş, dışarı çıkarıyorlardı. Bizi yan yana dizdiler. Altı delikanlı idik. Polisler de on, on beş kişi vardılar. Bizi ikişerli sıraya soktular. Sonra üstü başı yırtılmış bir adam geldi, polislere,

— Bunlar, dedi, ben Muammer Beye telefon ettim.

Polislerin arasında yürümeğe başladık. Önce bizi bir karakola soktular,

Polislerden biri, komisere,

— Getirdik Beyim, dedi.

Komiser,

— Muammer Bey kendisi görecek, telefon etti, dedi.

Bizi sabahın erken saatinde, bir polis arabasına bindirdiler. Delikanlıların beşi de sarhoştu. Polis arabasında, sanki otomobille kır gezintisine çıkmışlar gibi şarkı söylüyorlardı.

Bizi bir büyük binanın ikinci katında büyük bir odaya aldılar. Odada iki kişi vardı. Bunlardan biri, polislere bizi gösterip,

— İşte bunlar! diyen adamdı. Elbisesini değiştirmişti. Bir koltuğa kurulmuş cigara tellendiriyordu. İkinci adam, ayakta idi. Hiddetlenmiş Zeüs gibi, gözleri kıvılcımlar saçıyordu. Ben adamı öyle görünce bittim, titremeğe başladım. Yan gözle, benimle gelen beş kişiye baktım, hiç aldırdıkları yok. Birisi çak çak sakız çiğniyor. Birinin ayakta duracak hâli yok, odanın ortasında sallandı, sallandı, sonra geri geri gidip duvara tutundu. Duvar bir adım daha geride olsa kıç üstü yere oturacaktı. Biri de mırıl mırıl, durmadan bir şarkının nakaratını mırıldanıyordu. Ötekiler de tatlı tatlı sırıtıyorlardı.

Gözlerinden kıvılcımlar saçan ayaktaki adam, oturana,

— Bunlar mı? diye sordu:

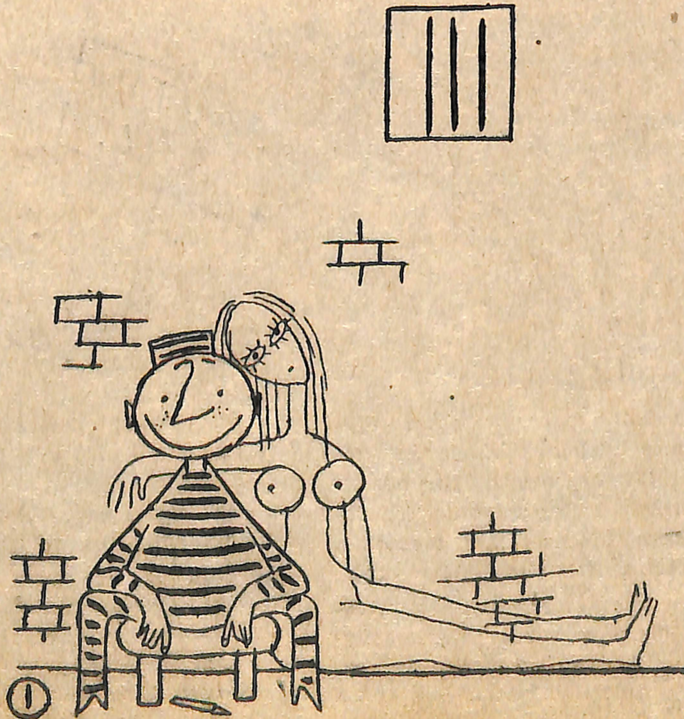
Bacak bacak üstüne atmış oturan adam,

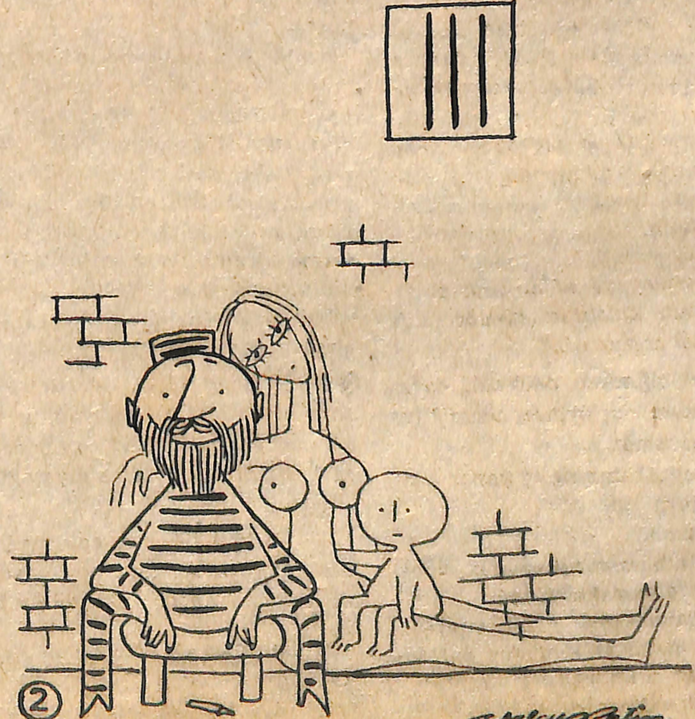
— Evet, bunlar, dedi, dün gece sabaha karşı barı alt üst ettiler. Her şeyi kırıp geçirdiler. Üç konsomatris yaralandı. Bakın, suratıma vurdukları yer de çürüdü.

Öğrencilik benim iliklerime işlemiş. Daha okul hayatından kurtulamamışım. Derse kalkmak, ya da bir soruyu cevaplandırmak isteyince öğretmene yaptığım gibi, parmağımı havaya kaldırdım. Ayaktaki adam, dayandığı masadan kırbaca benzer bir şeyi aldı, havada sallayıp masaya indirdikten sonra,

— Sasss!... dedi.

«S»ler havada ıslık gibi uzadı. Adam, elinde o kırbaca ben-

Teselli!..

zer şeyle bize yaklaştı. Çak çak sakız çiğneyen en baştakine,

— Ulan hergele! Burası dağ başı mı? diye kükredi.

En baştaki hiç oralı değildi. Hâlâ sakız çiğniyordu. Gözlerini süzüp, bir de bakışı vardı ki, dünya yıkılsa sanki umurlamıyacaktı. Adam büsbütün kızdı,

— Ben sizin kemiklerinizi kırmazmıyım piç oğlu piçleri! Dünyaya geldiğinize ben sizi pişman etmez miyim ulan alçaklar! diye bir daha bağırdı.

Bir tanesi kıkırdadı. Öbürleri sırıtmakta devam ediyorlardı. Adam hepimizin önünde teker teker duruyor, ağza alınmaz sözler söylüyordu. Ama aldıran yoktu. Benim önüme gelince, bende hoşafın yağı kesildi.

«— Sen ulan!..» diye başladı. Başımı yere indirdim. Gözlerim buğulandı. Ağlamamak için kendimi sıkıyordum.

Koltukta oturan bar sahibine döndü,

— Bunlar, dedi, ana baba terbiyesi görmemişler. Sen bunların kılığına kıyafetine bakıp da, bunları bir insan evlâdı belleme! Kim bilir kimin çocukları... Anaları bir yerde, babaları bir yerdedir bunların.

— Şu biraz aile terbiyesi almışa benzer... dedi. Demesi ile, suratıma sağlı sollu iki tokat şaklattı. Bir de tükürdü.

— İşte bu az çok aile terbiyesi almış, utanmasından belli, dedi.

Sonra hepimize yeniden sayıp sövmeğe başladı.

— Şey oğlu şeyler!.. diye bağırdıkça, pencere camları zangırdıyordu. Bizim iler tutar, batırmadık yerimizi komadı. Ben bir kere daha parmağımı kaldırıp,

— Efendim... diyecek oldum.

— Sasss!.. diye tısladı.

Sırıtanlardan birine,

— Şu surata bak, dedi, bu surattan hayır gelir mi? Bir de genç olacaksınız da, memleket te sizden...

Hepimizi şöyle bir süzdü. En baştaki sakız çiğneyene,

— Adın ne lân? dedi.

— Metin...

— Soy adın?

Delikanlı soy adını söyledi. Adamın kulakları dikildi.

— Babanızın adı?

Sakız çiğneyen delikanlı babasının adını söyleyince adam şaşırdı, bocaladı,

— Beybabanız ne iş yapar yavrum? dedi.

Delikanlı,

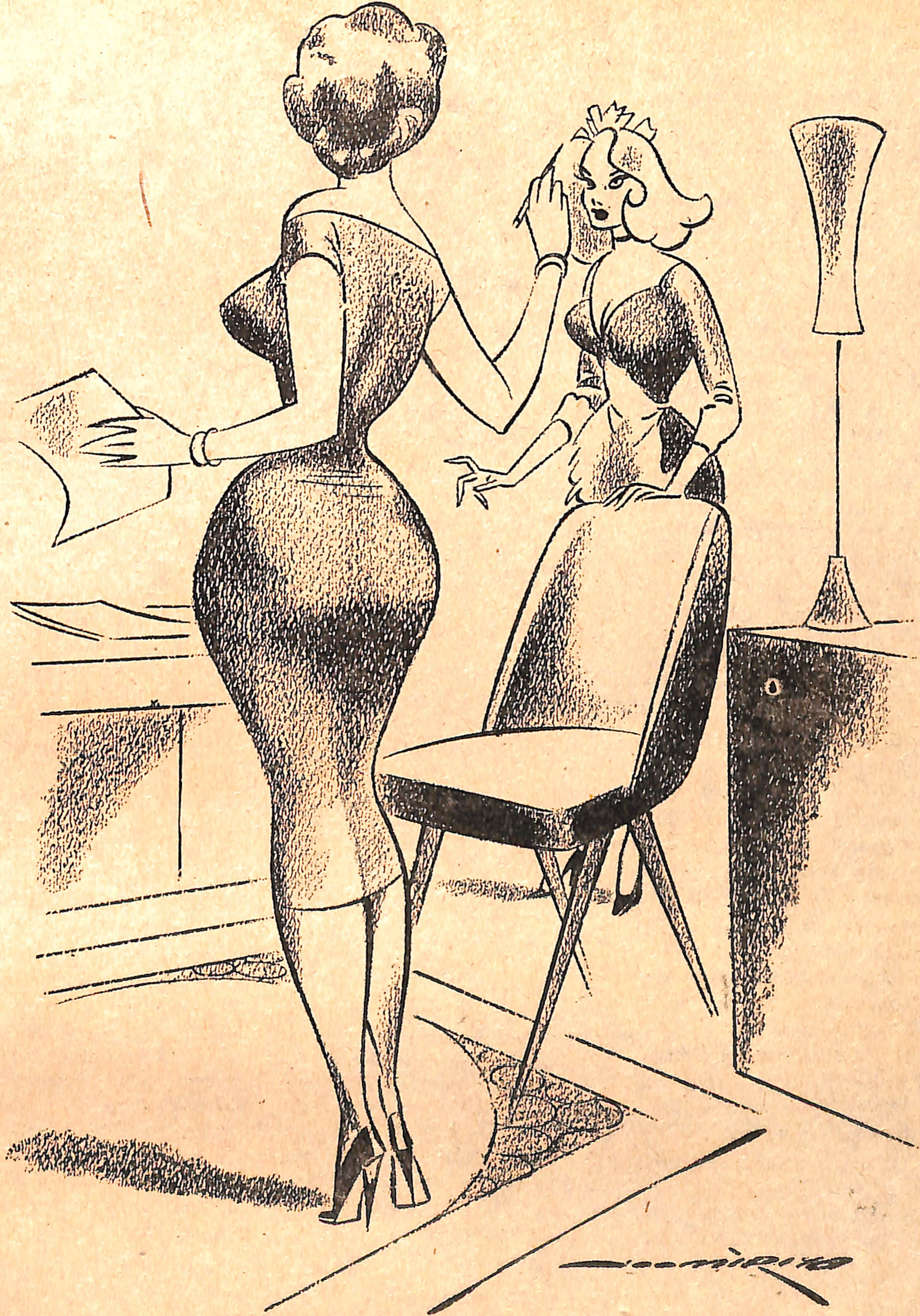
— Siz bilmiyor musunuz, babamın ne iş yaptığını? dedi.

— Tabii tabii... Evet evet... yâni... Siz neye uydunuz bu kopuklara? Vah vah...

Barın sahibine,

— Kişi refikinden azar demezler mi, ne doğru... dedi.

Barcı,

— Güzel bir aşk mektubu yazdım... Şu adres defterimi getir de münasip bir adres seçeyim!..

— Benim ondan bir şikâyetim yok, dedi, o bir şey yapmadı ki. O efendi efendi oturuyordu. Katiyen hiç bir şikâyetim yok.

Elinde sopaya benzer şey tutan adam barcıya çıkıştı:

— Birader dikkat etsene! Mâdem hiç bir şikâyetin yok, ne diye buraya getirirsin? Ayıp değil mi? Şimdi peki, biz ne diyeceğiz?

Barcı,

— Vallâ billâ ben getirmedim, ben kimseye bir şey söylemedim onun için... dedi, kendiliğinden gelmiş.

Ayaktaki adam, sakız çiğneyen adama,

— Ben bir şey söylemedim, dedi, ben size söylemedim. Sakın üzerinize alınmayın, darılırım. Sözlerimin hiç biri size râci değil... Neye ayakta duruyorsunuz? Otursanıza yavrum, şöyle buyrun...

Hâlâ bir şarkının nakaratını mırıldanan delikanlıya döndü:

— Adın ne be?

— Ergin...

— Babanın adı?

Delikanlı babasının adını söyleyince adamın yüzü karıştı, gözü seğirmeye başladı. Kaşının biri kalkıp kalkıp iniyordu. Elindeki sopaya benzer şeyi, masasının arkasına attı. Elini, dizine vurdu.

— Nasıl anlamadım canım, dedi, yüzünüze bakınca anlamalıydım. Bir insan yüzünden, bir bakışta anlaşılır. İyi bir aile evlâdı nasıl da belli olur... Gel yavrum, şöyle otur... Vallâ affedersiniz yâni, ben sizin için bir lâf söylemedim.

Barcının yüzü sap sarı olmuştu.

Kekeliyerek,

— Ben... ben... ben... diye anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

Adam, boyuna sırıtan delikanlıya,

— Siz yavrum? dedi, kimin oğlusunuz?

Delikanlı,

— Siz demin şeyoğlu şey, dediniz ya, işte onun oğluyum.

— Kim?... Ben mi? Ben mi söyledim? Estağfurullah... Ne münasebet canım...

— Ben onun oğluyum.

Delikanlı iyice sarhoştu.

— Yooo... Ben sizin için söylemedim.

Barcıya döndü:

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

— Söyledim mi Allaşkına?

Barcı,

— Ben de bir şey söylemedim, dedi.

— Tabii canım. Ben umumî bir kaç söz söyledim. Size hiç bir aidiyeti yok.

Adam herkese adını soruyor, babasının ne iş yaptığını soruyor, sonra ezilip büzülerek onlara yer gösteriyordu. Hepsinin yüzündeki temiz ifadeyi ballandıra ballandıra anlatıyordu.

Kabağın benim başıma patlıyacağı belli idi. Çünkü demindenberi söğüp sayan adam, bunlara hedef olacak birini arıyordu. İstediği gibi birini bulsa, bütün hıncını çıkaracak, bütün suçu ona yükleyip, işini bitirecekti. Bu da benden başkası olamazdı. Ümitle sorguya çektiği delikanlıların babaları hep birbirinden baskın, birbirinden kodaman çıkıyorlardı.

Bana sıra gelince, ben de babam diye büyük adamlardan birinin adını vermeyi düşündüm. Ama hangisini söyliyeyim. Zâten adam benim için,

— Bu biraz aile terbiyesi almış, yüzünden belli, demişti.

Ama ya bir pot kırarsam, ya anlaşılırsa... Sıra bana gelmişti. Göz kuyruğu ile sakız çiğneyene baktım, gülüyordu. Bir de bana göz kırptı. Ne demek istediğini anlayamadım.

Adamın son ümidi bende idi. Dişlerini gıcırdatarak, ama ne olu ne olmaz diye yüzü de gülerek,

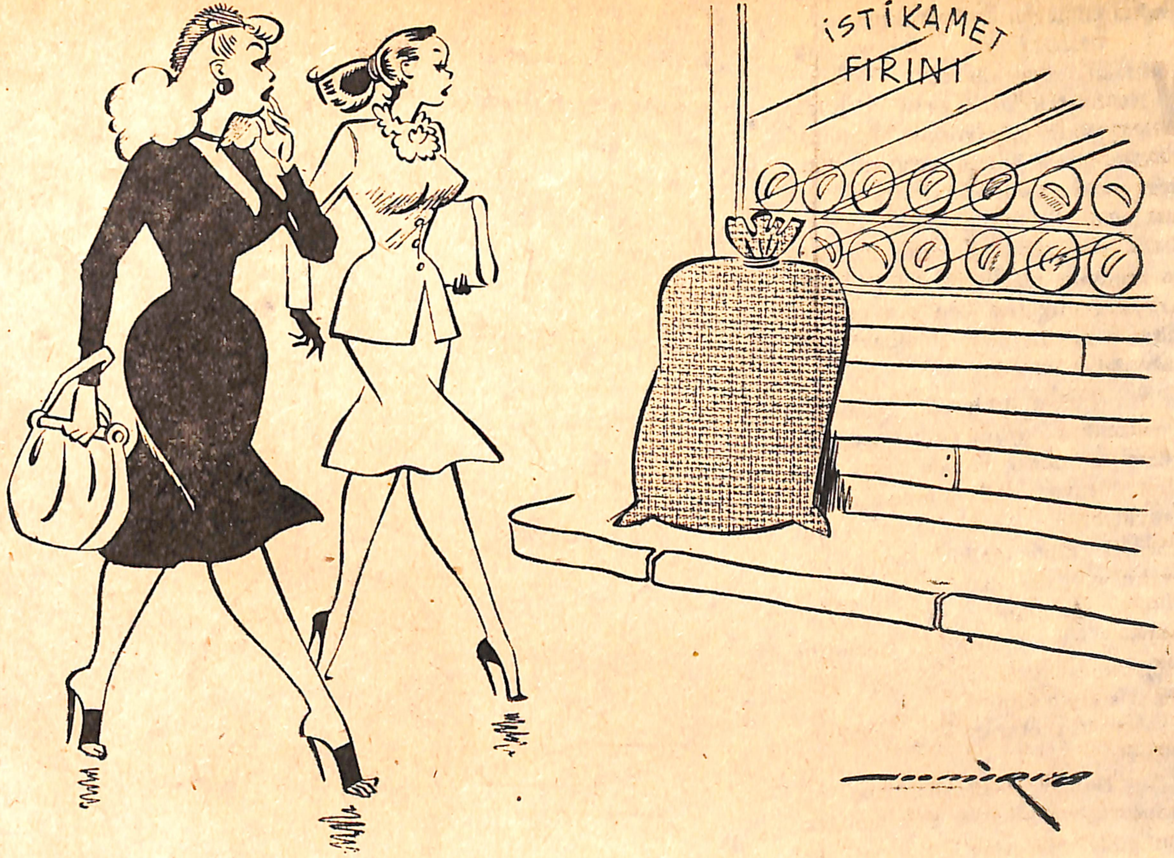
— Siz, dedi, siz kimin oğlusunuz?

— Bizden!.. diye biri bağırdı.

Sakız çiğneyen delikanlı,

— O da bizden, dedi, arkadaşımız...

Son ümidini kaybeden adam, bir kurtuluş diye barcıya döndü,

— **Aman ne zarif kız!..**

— Ulan!.. diye bir bağırdı. alçak, namussuz!..

Demindenberi bize neler söylemişse, iki katı ile barcıya söyledi. Bar da ne oluyormuş? Başka namuslu iş mi yokmuş. Bar açar, namuslu delikanlıların ahlâkını bozarlarmış.

Delikanlılar o kadar sarhoştular ki, ille bir çıngar da burada çıkarmak için uğraşıyorlardı.

— Biz, şey oğlu şeyiz!.. diye tutturmuşlardı.

Adam,

— Estağfurullah, diyordu, vallâhi, billâhi ben size söylemedim. Ben bu adama söyledim.

Sonra barcıya,

— Sana söylemedim mi birader, namusuna söyle! diyordu.

İpinin kesileceğini anlayan barcı,

— Tabii, diyordu, bana söylediniz... Kabahat benim. Beyfendileri tanıyamadım.

İkisi birden diller döküyorlardı. Delikanlılar,

— Hayır, biz şeyoğlu şeyiz!.. diye tutturmuşlardı.

Sensin, benim diye iş pazarlığa dökülmüştü.

Barcı,

— Vallâhi benim, billâhi benim kardeşim, diye yalvarıyordu.

Adam, barcıyı yukardan aşağı bir daha sıvadı. Sonra,

— Bu gece benden eğlenecekler barda!.. dedi.

Barcı,

— Ne demek... Her gece buyursunlar... dedi.

Bu, delikanlıların hoşuna gitti. Artık çıkıyorduk. Adam her çıkanın elini sıkıyor, kimine,

— Peder beye arzı hürmet ederim... kimine,

— Beybabanızın ellerinden öperim... kimine de,

— Vallâ size bir şey söylemedim, bu adama söyledim...

Diyordu. Sıra bana gelince, omuzumdan tuttu,

— Ulan, dedi, sen bunlardan değilsin ya, haydi paçayı ucuz kurtardın. İyi bir aile çocuğu olduğun yüzünden belli. Sakın bana yutturdum sanma! Hadi çek arabanı...

Aziz Nesin

※

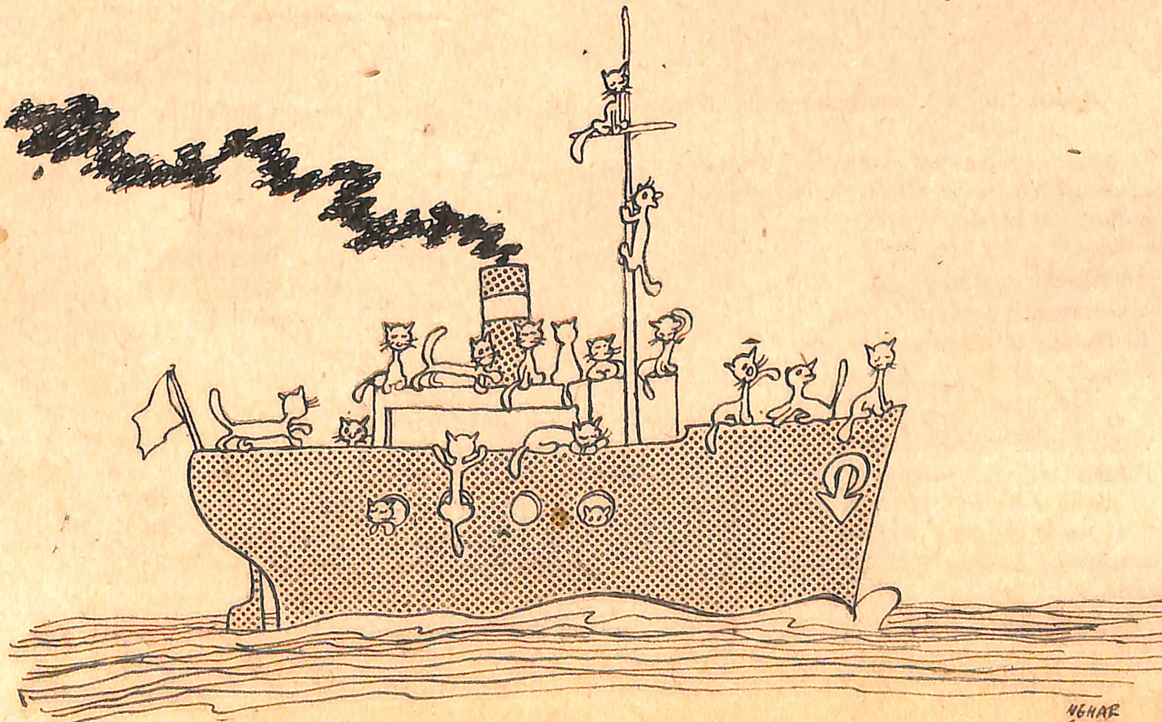
Ders!

Öğretmen, küçük çocuklara sofraya nasıl oturulacağını, nasıl yemek yeneceğini anlattıktan sonra, yemeğe başlarken küçük bir dua okunmasının lüzumlu olduğunu ilâve etti ve onlara bir örnek vermek için babasının bir hoca olduğunu bildiği bir çocuğa seslendi:

— Hasan, evde sofraya oturduğunuz zaman, baban ne söyler, onu anlat bakayım.

Hasan:

— Sofraya oturur oturmaz babamın ilk lâfı şudur: Aman çocuklar, az katık yapın, fasulya dört liraya çıktı.

Gemilerde farelerle mücadele edilecek.. **(Gazeteler)**

Köpek sevgisi

YÜZYILLARDA bir değişen çağlar, şimdi on, on beş yılda bir değişiyor. İkinci Dünya Savaşının beynine gökten bir yumruk gibi inen atom bombası, yeni bir çağ açtı diyorduk. Üstünden daha ne kadar geçti? On iki yıl... On iki yıl sonra, Rusların fırlattığı Minik ay (Sputnik) ile dünyamız yeni bir çağa daha girdi. Atom, varlığın en küçücük parçasının sırlarını çözdü. Minik ay, varlığın bütününün, en kocamanın, akla sığmayan sonsuz uzayın sırlarını çözecek.

Hep bildiğimiz gibi, Rusların fırlattığı ikinci Minik ay'ın içinde Damka adlı bir dişi köpek var. Şimdi Fransa'da, İngiltere'de, Amerika'da hayvanseverler Minik ay içinde gökyüzüne fırlatılan bu köpeğe acıyorlarmış. Yazık olacak köpeğe, diyerek protestolarda bulunuyorlarmış.

İngiliz, Fransız, Amerikan hayvanseverlerinin duygularını çok iyi anlıyorum. Bütün hayvanlar sevilir; köpek bunların en sevimlisidir. Bizde de köpekseverler çoktur. Bunlardan iki tanesi son yıllarda gazetelerimizin de konusu olmuştu; biri «medar-ı iftihar» Şükran Özer'in, biri de Muammer Karaca'nın köpeği...

Şükran Özer'in sevimli köpeğine İtalya'dan mama getirttiğini gazetelerde okumuştuk. Muammer Karaca da, kaybolan köpeğini bulana bin lira vereceğini gazetelerde ilân etmiş, sonra da köpeğini bulup getireni, köpek hırsızı diye polise vermişti.

Yalnız şu iki olay, bile köpekleri ne kadar sevdiklerimizi anlatmaya yeter. Bu bakımdan, İngilizlerin, Fransızların, Amerikalıların, Minik ay içinde uçan Damka adlı köpeğe neden acıdıklarını çok iyi anlıyoruz.

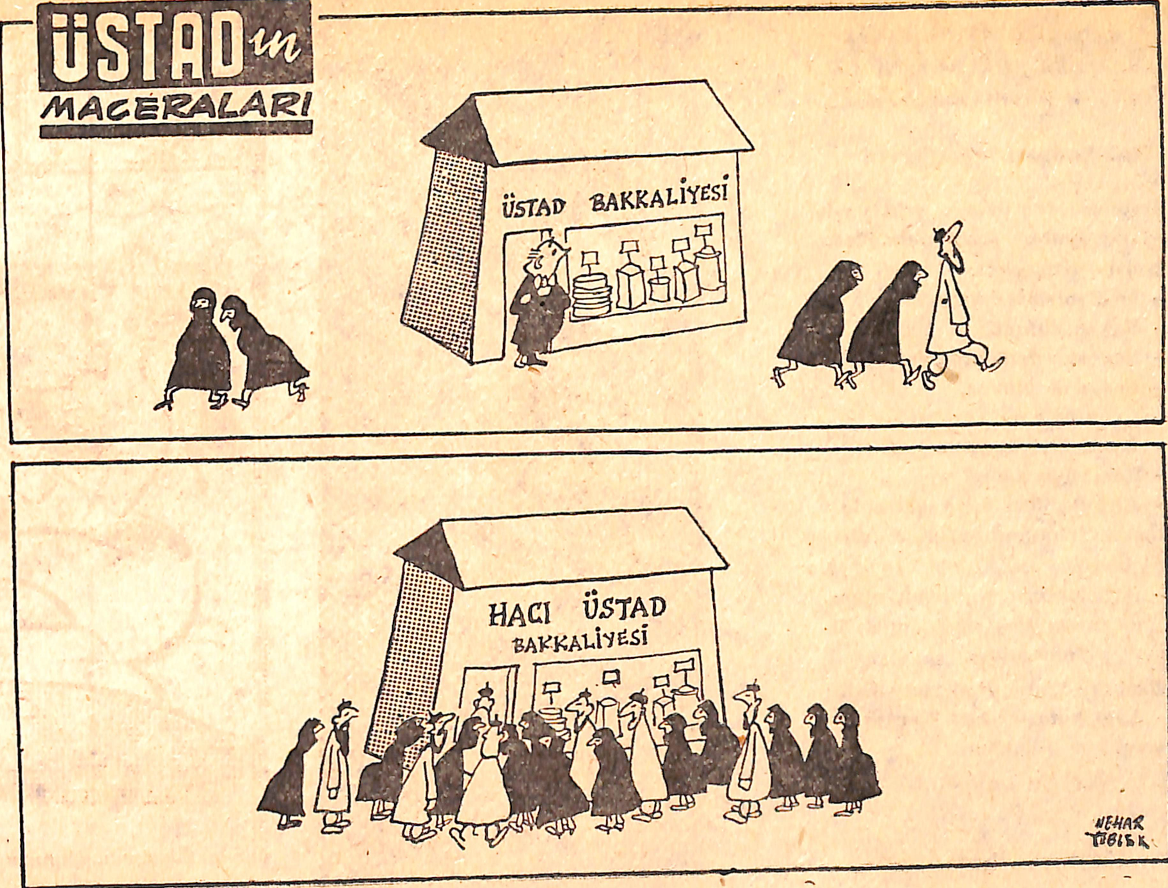
İngilizler belki de,

«— Neden Minik aya köpek koydunuz? Yazık değil mi? Bizim sürek avına çıkar gibi öldürdüğümüz Mau - Mau'lardan birini koysaydınız, daha iyi olmaz mıydı? demek istiyorlardır.

Köpeğe acıyan Fransızlara gelince, onlar da, köpeğin yerine, hergün yüzlercesini öldürdükleri bir Cezayirlinin konulmasını istemiş olabilirler.

Amerikalılara gelince, onların da bir zenciyi teklif edecekleri akla gelir.

Şimdi bir Minik ay da Amerikalılar fırlatacaklarmış. İçine de fare ile domuz koyacaklarmış. Bakalım, Ruslar da domuza acıyacaklar mı?

KUŞ :

Kanatlı hayvan. Uçak modeli.. Bülbül gibi, kanarya gibi, saka gibi öteni, ispinoz gibi düşüneni, papağan gibi konuşanı vardır.

Ökseyle, kapancayla avlanır. Sapanla, çifteyle vurulur.

Şu atasözü bize babalarımızdan kalmıştır: «Yuvayı yapan dişi kuştur.»

Biz de çocuklarımıza galiba şu atasözünü bırakacağız: «Yuvayı yıkan dişi kuştur!»

Bazı kuşları yolup tüyünden yastık yaparlar. Bazıları kafese koyup tavana asarlar. Keklik, bıldırcın, çulluk

gibi bazılarını da pişirip yerler.

Ama, yine bir atasözümüze göre: «Her kuşun eti yenmez».

Akbaba, bu eti yenmeyen yırtıcı kuşlardandır.

Bir de cinsiyeti karışık bir devekuşu vardır. Kendisine: «uç» denince: «yook, ben deveyim» der, uçmaktan kurtulur, «Peki şu yükü taşı» dedikleri zaman da, yine itiraz eder: «Yook, ben kuşum» diye hamallıktan yakayı sıyırırmış.

Hayatta, böyle devekuşu insanlar da çoktur!

Bir de rivayet ederler ki, bu devekuşu, avcıya rastlayınca, hemen başını kuma sokar, tehlikeyi görmemek istermiş. İstermiş ama, bu saklanış, kurşunu kıçından yemesini önlemezmiş tabii...

Yine hayatta, hele siyasi hayatta böyle değil midir?.. Tehlikeyi görmemezlikten gelmek, tehlikeyi yok etmez!

KOMŞU:

Eskiden evleri yanyana, şimdi üstüste olan kimselere komşu denir. Atalarımızın rivayetine göre «Kurt bile komşusunu yemez» miş. Ama, nerede şimdi o kurtlar?.. Zamanımızda kurt değil, kuzu bile komşusunu yiyor.

Yine eskiden «komşuluk hakkı» diye bir hak vardı. Zamanımızda ise «hak» sözü, Karagöz perdesindeki:

— Ooof, hay hak!

— Kaldır kafanı da tependeki yumruğa bak!

Konuşmasındaki yumruğa döndü!

Komşulukta, dün ile bugün arasında değişmeyen yalnız bir şey kalmıştır: «Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür» inancı...

Nasrettin Hoca, bir bayram günü, kendi kendine:

— Şimdi kapı çalınsa, kurban kesen komşulardan bir but gelse, löp tarafından kebap yapsam, kemiklerini kaynatıp...

Diye hayal kurarken, çat kapı, çalınmaz mı?.. Hoca pür telâş seslenir:

— Kim o?..

İnce bir çocuk sesi:

— Hocafendi, der, annem selâm söyledi, çorba pişirecek, biraz etsuyu istiyor...

Hoca, hayretle gülümseyerek:

— Vay canına, dedi, amma hassas komşularım var: Hayalin bile kokusunu alıyorlar!

Eskiden bir de «Komşu çatlatan» tâbiri vardı: Göz alıcı renklerden yapılmış şatafatlı elbiseler için söylerlerdi. Şimdi bunun yerine, Dior'un on bin liralık tuvaletleri ve son model Cadillac'larla «Sosyete çatlatanlar» var!

Şakalar

Dul kadının çocukları!

Bir meseleden dolayı, orta yaşlı güzel bir kadın karakolda ifade veriyordu. Komiser:

— Evli misiniz bayan?
— Hayır, dulum.
— Kaç senedenberi dulsunuz?
— Beş sene oluyor.
— Çocuklarınız var mı?
— Evet, iki çocuğum var.
— Kaç yaşlarında?
— Biri üç, biri iki yaşlarında.

Komiser, kadının yüzüne tuhaf tuhaf baktı:

— Affedersiniz, yanlışlık olmasın, kocanızın beş sene evvel öldüğünü söylemiştiniz.

Güzel dul kadın gözlerini süzdü:

— Ayol komiser bey, kocam öldü ama, ben ölmedim...

*

Çapkının karısı...

Ev sahibi, oyun kâğıtlarını karıştırırken, arkadaşlarına caka satıyordu:

— Ben hayatta ne kocalara boynuz taktırmış adamım...

O sırada kapıda görünen karısı sözünü kesti:

— Sen talihli adamsın kocacığım, ben yalnız bir kere...

*

Gömlek modası!

Kadın, moda mecmuasından başını kaldırarak kocasına:

— Kocacığım, dedi. Bu sene düğmesiz erkek gömlekleri modadır.

Koca, dudak büktü:

— Bu yeni bir şey değil ki... Ben seninle evlendiğim gündenberi düğmesiz gömlek giyiyorum...

*

Yeni şairin hastalığı!

Doktor F. Celâl, yeni şairlerimizden birini muayene ettikten sonra:

— Hiç bir şeyiniz yok, dedi. Sapasağlamsınız.

Yeni şairin buna dudak büktüğünü görünce, evham hastalığına tutulmuş olduğuna kanaat getirerek sordu:

— Açıkça anlatın, ne duyuyorsunuz?

Yeni şair:

— Aklımın hayaller içinde yüzdüğünü hissediyorum, diye cevap verdi.

F. Celâl, tatlı bir gülümseme ile şairin omuzunu okşadı:

— Bu mühim bir şey değil azizim... Beyninizde fazla su birikmiş olacak.

Çeken bilir!

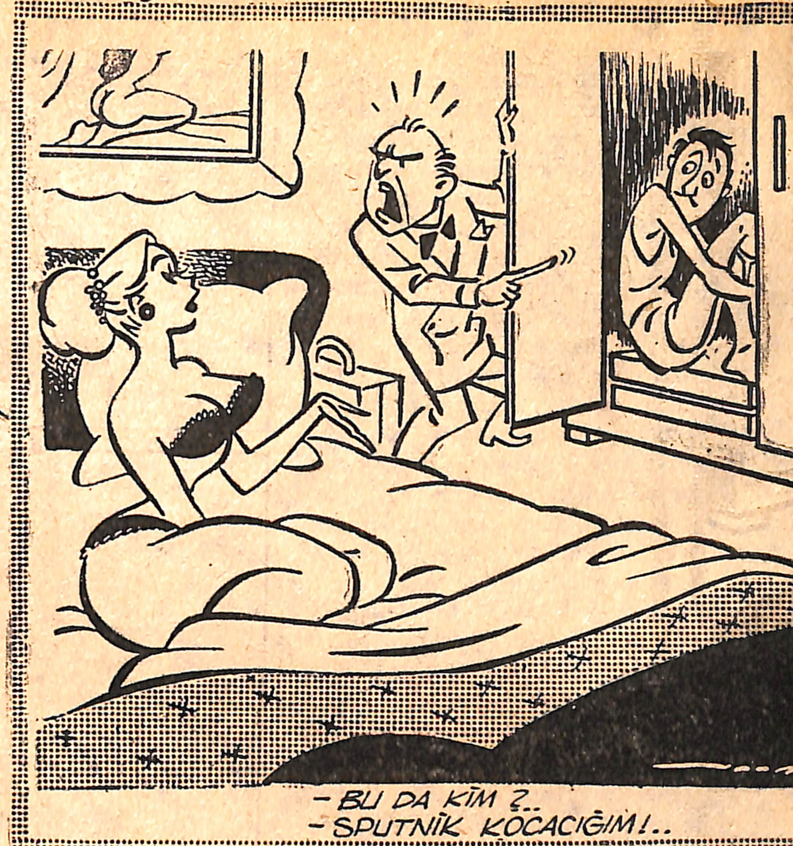
Gazetelerin birinde «Satılık papağan» ilânını okur okumaz, hemen verilen adrese koştu. Fakat papağanı görünce beğenmedi ve:

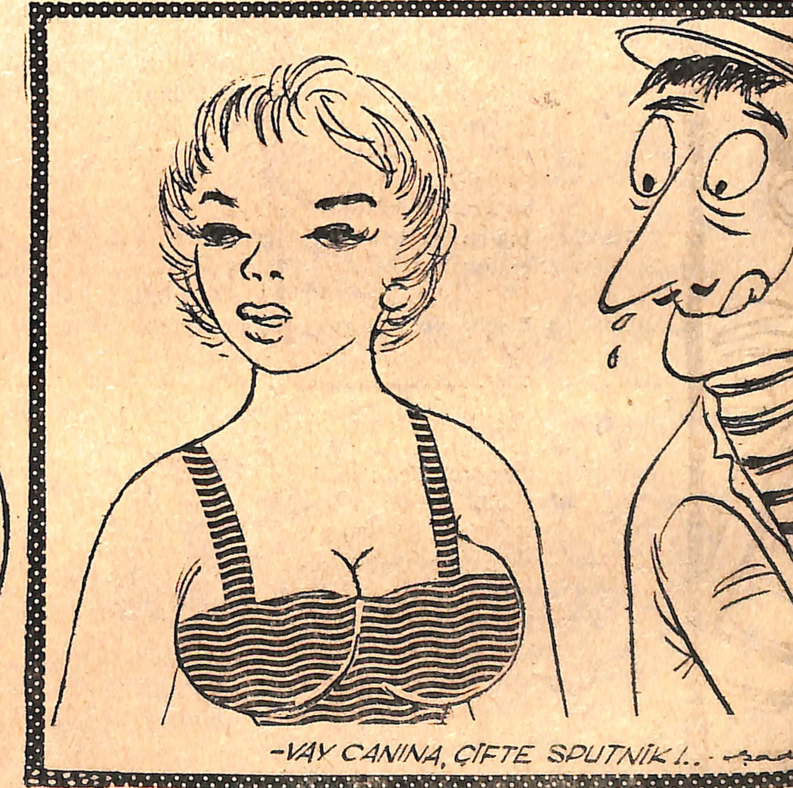
— Aman bu ne sünepe, ne mıymıntı şey! Bu ne biçim papağan?

Diye söylenmeğe başladı.

Kafesinin bir köşesine sinmiş olan papağan dayanamadı:

— Yahu, sen hiç Asya gribi çekmedin mi?!..

• YENİ Bİ

S — Daima fısıldayan fakat hiç konuşmayan şey nedir?
C — Rüzgârda sonbahar yaprakları..

***

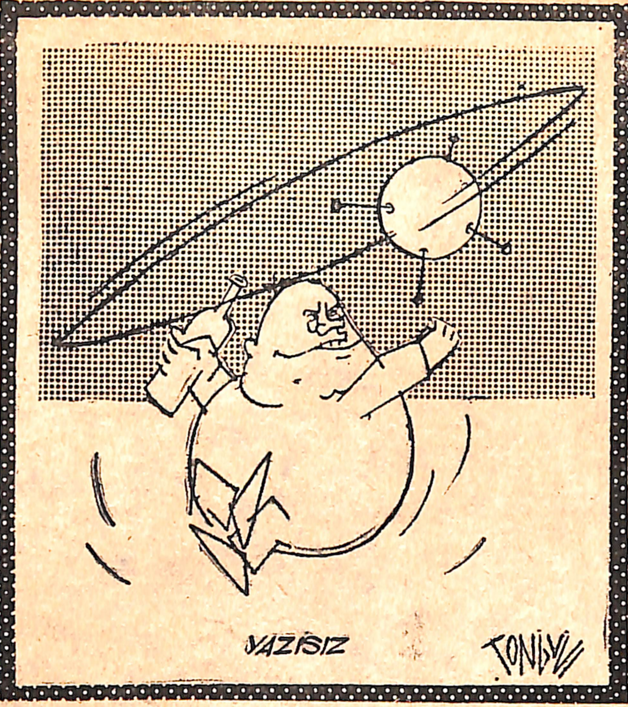
S — Bir çok gözleri olduğu halde hiç ağlamaz?.
C — Patates.

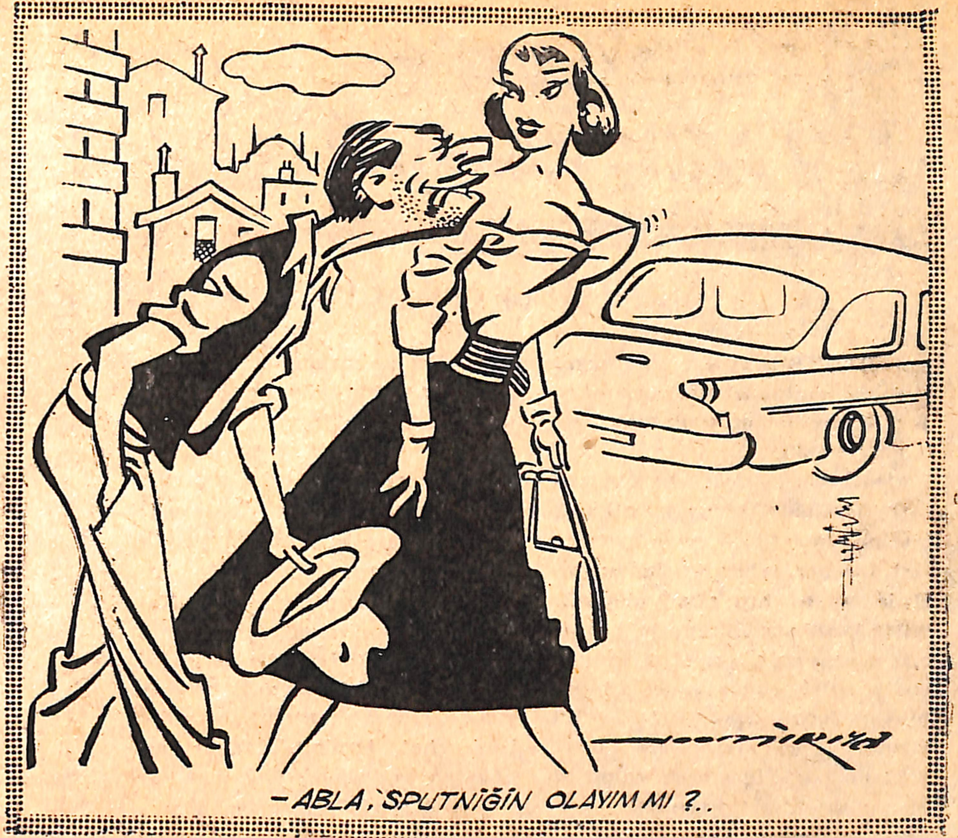
***

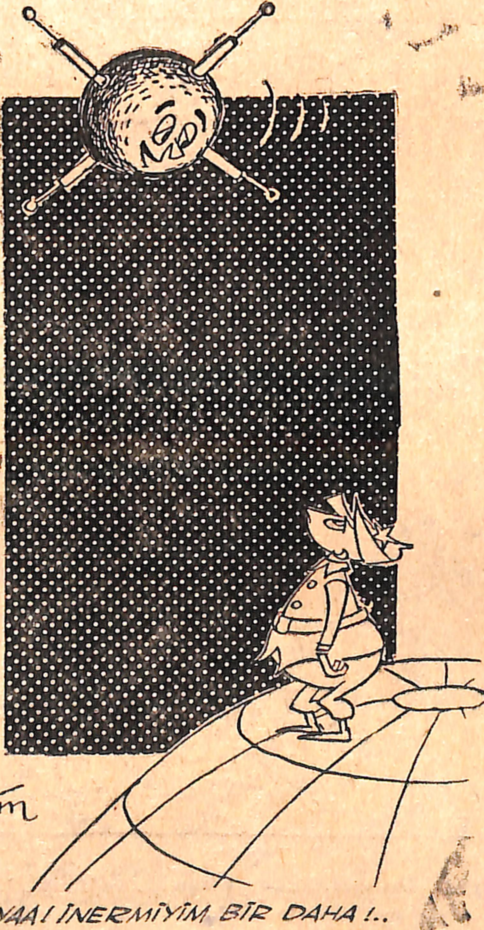
S — Gençken yaşlı, yaşlı iken genç görünen şey nedir?
C — Ay!.

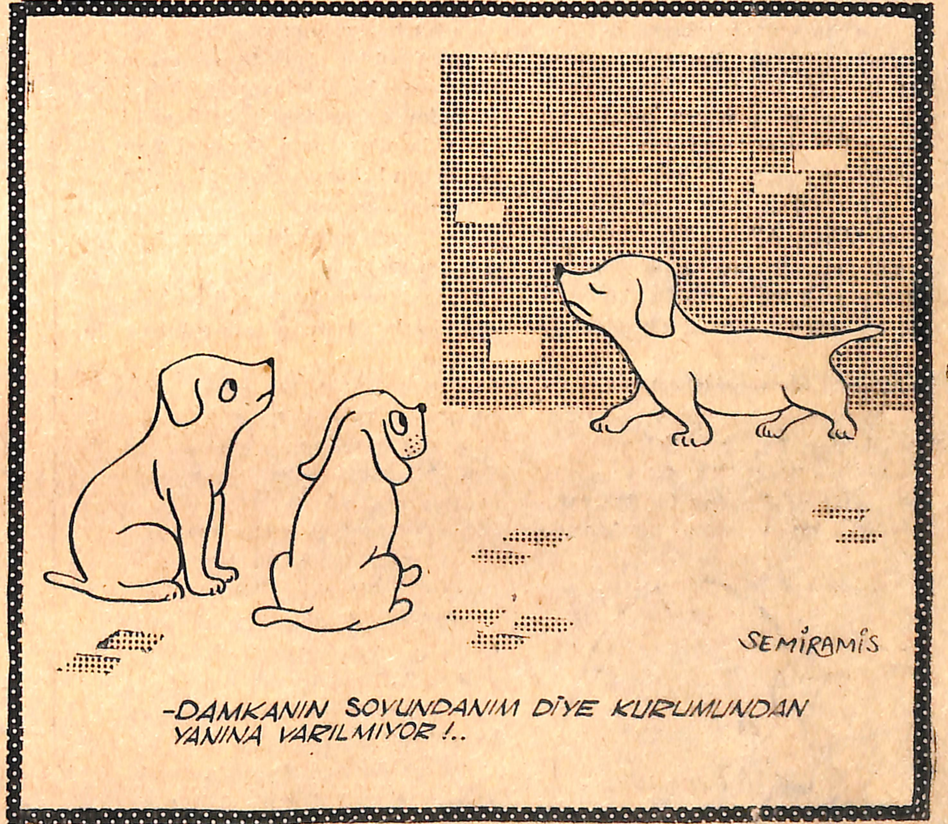
***

S — Hiç görünmediği halde daima değişen şey nedir
C — Fikrimiz.

Çizenler: Necmi Rıza, Yalçın Çetin, Şadi Dinçcağ, Tonguç, Halim, Semiramis...

...utnik Şakaları!

M E C E L E R

S — Hergün binlerce defa ayrılan fakat aslâ birbirini terketmeyen şeyler nelerdir?
C — Göz kapakları!

* * *

S — Bir evden çok daha yüksek olduğu halde bir fareden ufak olan şey nedir?
C — Kaldırım!

* * *

S — Size ait olduğu halde başkalarının sizden çok fazla kullandıkları şey nedir?
C — İsmimiz.

Mühim sebep!

İlkokulun birinci sınıfında okuyan Orhana dayısı:

— Sınıfı birincilikle geçersen, sana büyüyünce kızım Ayteni vereceğim.

Demişti. Sene sonunda Orhanın sınıfı geçmediğini görünce kızdı:

— Seni tenbel, haylâz seni, neye sınıfta kaldın?

Orhan hemen cevabı yapıştırdı:

— Aytenle evlenmek istemiyorum da ondan...

Sağ olsaydı...

Sultanahmet parkının önünde yaşlı bir dilenci oturmuş hüngür, hüngür ağlıyordu. Oradan geçen merhametli bir zat yanına yaklaşıp neye ağladığını sordu. Dilenci:

— Kaybettiğim karım için ağlıyorum. O sağ olsaydı, ben bu hale düşmezdim.

Adam hayretle:

— Karınız zengin miydi?

Diye sorunca, dilenci içini çekti:

— Hayır, Allah rahmet eylesin, o dilenirdi...

★ **Açan : Solaçık Çetin ACAR** ★

İSTANBUL'A bir ay izinli gelmiştim. Bizim altımızdaki katta oturanlardan bir telgraf geldi:

«Muslukları açık bırakmışsınız». Muslukların hiç birini açık bırakmadığımı çok iyi biliyorum. Hattâ teker teker yoklamıştım Evde iken ara sıra oluyor... Sular kesiliyor. Biz muslukları açık unutuyoruz. Gece yarısından sonra sular gelince evin içi göl oluyor, haydi aşağı kata... Bu yüzden muslukları birer birer yoklamıştım. Hem açık kalmışsa bile, muslukları kapamak için, iznim bitmeden Ankara'ya dönecek değilim ya...

Ben de onlara telgraf çektim: «Bir çilingire kapıyı açtırın. Muslukları kapayın! Sevgiler».

Aradan on beş gün geçti. Bu sefer ev sahibinden bir telgraf geldi:

«Muslukları açık bırakmışsınız». Allah Allah... Bu musluklar yirmi günden beri açık kaldı da şar şar akıyorsa, bütün Ankara'yı su basmış olmalı. Gazetelerde böyle bir şey okumadım. Ev sahibiline de bir telgraf çektim.

«Bir çilingire kapıyı açtırın. Muslukları kapayın. Selâmlar».

Aradan bir hafta daha geçti. Bu sefer muhtardan bir telgraf:

«Muslukları açık bırakmışsınız!». Biz ne musluğunu açık bırakmışız canım? Su musluğu olsa kaparlar, havagazı musluğu olsa kaparlar. Bizim evde başka da musluk yok. Acaba dairenin musluklarını mı açık bıraktım? İyice tepem attı. Muhtara şu telgrafı çektim:

«Siz lâf anlamaz mısınız? Kapıyı bir çilingire açtırın. Açılmıyorsa kırın. Bizim evde ne kadar musluk varsa kapayın, tıkayın, daha olmazsa koparın atın. Tek beni rahat bırakın. İznimi burnumdan getirdiniz. Saygılar».

Ondan sonra Ankara'ya dönene kadar telgraf gelmedi. Ankara'ya döndüm. Bizim mahallede herkes bana bir başka bakıyor. Ben o evde dört yıldır otururum. Herkes beni sever. Ne oldu bunlara böyle? Benim altımdaki, üstümdeki katlarda aile oturtr. O apartıman da bir ben bekârım. Önce alt katta oturanlara sordum:

— Hangi musluklar açık kalmış kuzum?

Bana Necmi Ağabey diyen kız içeri kaçtı. Apartıman sahibine sordum.

— Sizden böyle bir şey ummazdık Necmi Bey, dedi.

— Bir dalgınlıktır olmuş, dedim. Musluğu açık bırakmakla ne olur yâni?

Sonra Muhtara gittim. O da,

— Sizden böyle bir şey beklemezdik, dedi.

— Allah Allah... Siz hiç dalgınlıkla musluğu açık bırakmaz mısınız? Bir dalgınlık olmuş.

— Mahallemizin namusunu iki paralık ettiniz.

Amma da iş... Namusla musluğun ilgisi ne? Demek bütün evlerde musluklar açılınca, namus diye bir şey kalmadı.

İyice canım sıkıldı. Ertesi akşam Fethi geldi. Anahtarı verdi. O zaman uyandım. Ben izinli giderken Fethi bana,

— Sen nasıl olsa İstanbul'a gidiyorsun, dedi, senin katın anahtarını bana ver.

— Vereyim ama, aman konu komşuya karşı dikkatli ol! dedim.

Anahtarın birini Fethi'ye vermiştim. İşte ne yapmışsa, o yapmıştır.

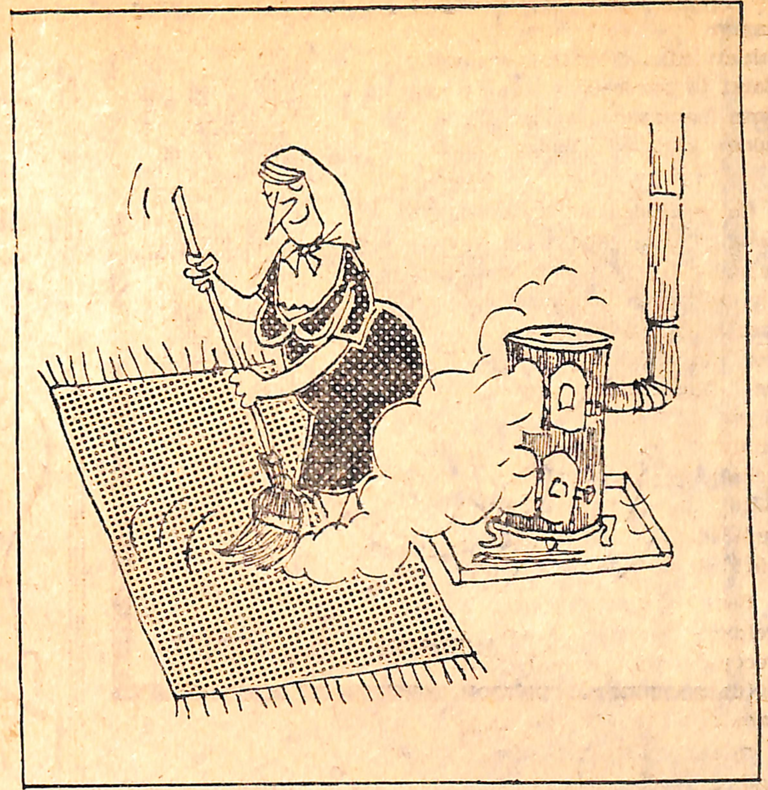
— Fethi, musluklar... dedim.

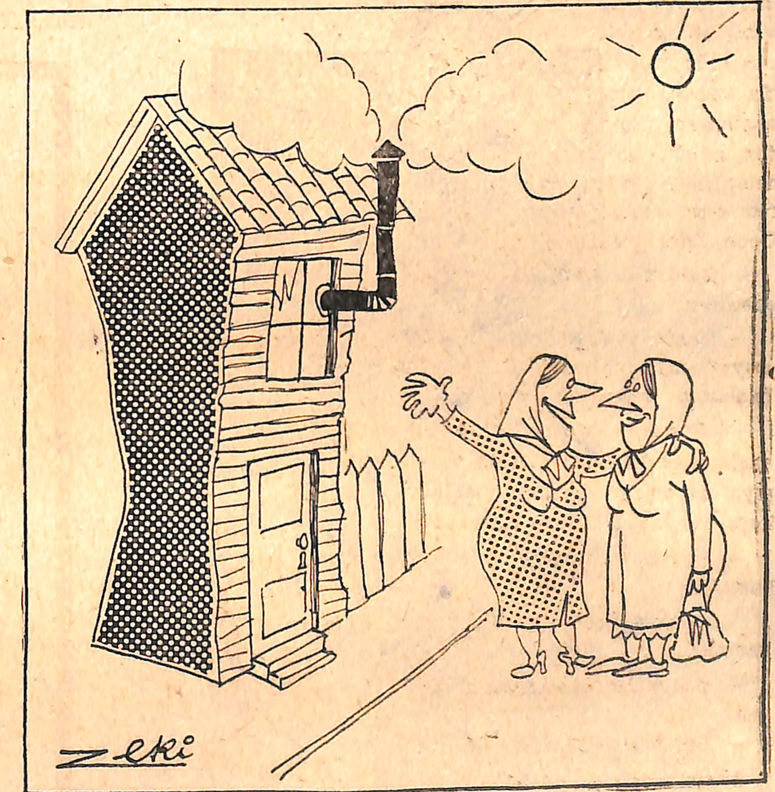
— Sorma! dedi.

İş şöyle olmuş. Adını söylesem, hemen tanıyacağınız birisi, bizim Fethi'ye.

— Hay Allah, yine mi balık adam?..

— **Gördün mü Demokrata rey vermenin faydasını? Fatma hanım kömür almış da, yakmış bile!..**

— Aman Fethi, ocağına düştüm, demiş, aile kadını. Hem de sosyeteden. Çok namuslu bir kadın. Beni de kadını da herkes tanır. Otele gidemeyiz. Aman bir kolayı...

Fethi,

— Bizim Necmi'nin evinin anahtarı bende... demiş. Anahtarı vermiş. Aile kadını kocasından korkuyor, öbürü karısından korkuyor. Hava karardıktan sonra otomobille apartmanın önüne gelmişler. Gölge gibi içeri girmişler. Aman kimse gördümü diye, yürekleri küt küt. Geceyi evde geçirmişler. Erkenden çıkıp gitmişler. Ama kadın, bir ara elini musluğa atmış, su yok. Musluğu da kapamayı unutmuş. Sonra bir ara sular gelince, bizim kattan şakır şakır aşağı kata akmaya başlamış. İşte o zaman, muslukları benim açık bırakıp gittiğimi sanarak, bana telgraf çekmişler. Benden cevabı aldıktan sonra da ne olur, ne olmaz, evden bir şey kaybolur, diye de, çilingirle beraber yanlarına iki de polis alıp kapıyı açıp içeri girmişler. Musluğu kapayıp bir de zabıt tutmuşlar. Aradan bir hafta geçip te, yine şakır şakır sular akınca işin rengi değişmiş. Ben yokum. Onlar da muslukları teker teker kapamışlar Bu sefer ev sahibi de kuşkulanmış. Bir telgraf ta o çekmiş. Benden cevap alınca, yi-

ne çilingir, polisler, meraklılar kapıyı açıp içeri girmişler. Muslukları daha dikkatle kapamışlar. Zabıt ta tutmuşlar: «Falan kişilerin huzurunda eve girildi. Musluklar kapatıldı. Evden çıkıldı. imzalar»

Gel gelelim, aradan bir kaç gün daha geçip te yine aşağı kata, oradan yollara şakır şakır sular akıp seller götürünce mahallede merak artmış. Kimi, eve cin giriyor, demiş Kimi evde su perisi var, demiş. Hırsız diyen, hortlak diyen... Günlerce bizim ev konuşuluyor. Bana üçüncü telgrafı çekmişler. Benden cevap alınca bütün mahalle ayaklanmış. Bu sefer muhtar, komiser, üç polis, bir sürü meraklı eve yollanmış.

Benim telgrafım akşam üzere geldiğinden onlar da eve ancak geceye doğru girecekler. O saatte de sular kesilir. Kesilir ama, sabaha nasıl olsa yine akacak.

Gelelim ötekilerine. İkisinin de sudan, musluktan haberleri yok. Yine otomobille gelmişler. Gölge gibi içeri girmişler. Aman bir gören oldu mu? Yürekler küt küt... Ya karım bastırırsa, ya kocam bastırırsa... Sular kesik olduğundan musluklar da akmıyor. Perdeler inik. Cadde üstünde penceresi olan odalarda ışık yanmıyor. Oooh, işler yolundan. Birisi,

— Ruhumu anlamıyor, diye kocasından, öbürü;

— Benimki de ruhumdan anlamıyor, diye karısından şikâyete başlamış. Sonra birbirlerine,

— Ruhum... Canım... demeğe başlamışlarken, meraklılar da kapıya dayanmış. Çilingir başlamış kapıyı açmaya. Aman bir tıkırtı...

— Eyvah, namusum!.. Kocam bastırdı...

— Kocana boş ver... Ya benim karımsa...

— Ah biliyordum başıma geleceği...

— Dur hele, sesini kes de giyin. Benim şapkam nerde?

— Pantalonunu giymeden şapkanı mı giyeceksin? Önce ayakkabını giy!...

— Mahvolduk!..

— Yandık. Bırak donumu be!

Kaybolan kadınların sayısı çoğalıyor.. **(Gazeteler)**

— O senin donun değil. Benim kombinezonum.

Dışardan çilingirin çekiç, keser sesi geliyor.

— Basıldık. Bu namussuz kocamdır.

— Asıl o namussuz benim karımdır.

— Yahu, şu kombinezonumu çekiştirip durma. Bırak şunu...

— Peki benim bastonum nerde? Yine dairede mi unuttum?

— Bastonu bırak ta pantalonunu giy önce...

— Bastonu giymiyeceğim. Üstlerine yürürüm.

— Ya tabanca varsa. Öldürür beni...

— Gözlüğümü gördün mü?

— Benim çorabımı giyiyorsun.

— Bırak ulan kravatımı.

— Kravat değil o, sutyen...

— Tuh... Gözlük te yok...

— Kapı nerdeydi Allâsen?..

— Zâtiâliniz...

— Öldürür bu herif... Kelime-i şahadet nasıldı? Gömleği giymeden kravat takılır mı?. Ayol o benim jartiyerim...

— Saat kaç oldu, ben daireye geç kaldım.

Çilingir çat, pat, burgu ile, çekiçle vura kıra kapıyı açıyor. Hep birden içeri doluyorlar. Berikiler ikisi de çıplak. Telâştan, biri kravat diye boynuna sutyeni, öbürü don diye adamın atlet fanelasını ayağına geçirmiş, senindi, yok benimdi diye kombinezonu çekiştirip duruyorlar. Kalabalığı görünce aile kadını,

— Kocam!.. diye, tanınmış adam da,

— Karım! diye bağırıyor.

Kalabalıkta kocasını göremeyen kadın erkeğe,

— Karın var mı? diye soruyor. Erkek te karısını göremeyince,

— Kocan mı? diye soruyor.

Kapıdan içeri girenlerin en önünde üç polisle komiser var. Tanınmış adamı karşılarında görünce, ters yüzü edip kaçıyorlar. Muhtar, içerdekileri hırsız sandığından,

— Yahu, hırsız!.. diye bağırıyor.

— Muhtar,

— Hırsız!.. diye bağırdıkça polisler kaçıyor. Derken, bizim apartıman sahibinin aklı başına gelir gibi oluyor.

— Sen kimsin? Ne işin var burda?

Adamın üstüne yürüyor:

— Ben şimdi sana gösteririm! O zamana kadar berikinin de aklı başına gelmiş ama, elbisesini giyecek kadar değil. Öylecene, çırçıplak apartıman sahibinin üstüne varıyor:

— Asıl ben sana gösteririm.

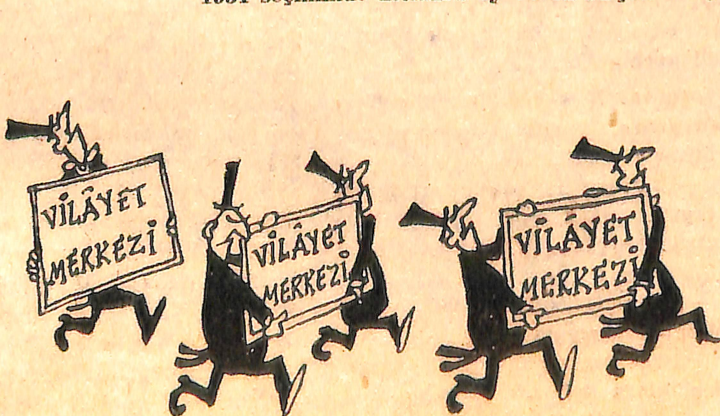
— Sen kim oluyorsun da...

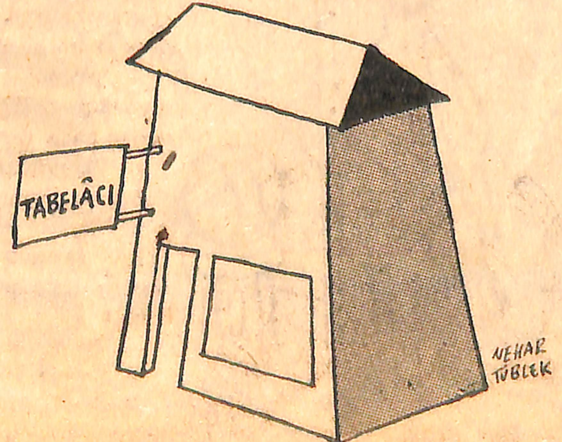
Derken efendim, kimin kim olduğu anlaşılıyor. Herkes yerli yerine çekiliyor.

Bunları anlattıktan sonra Fethi benden aldığı anahtarı verdi. Ben de ona bir kasık bağı ile bir tek takma meme verdim.

— Beyefendi ile aile kadınının... Burada unutmuşlar, dedim.

1954 seçiminde iktidara oy veren birçok vilâyetler, 1957 seçiminde muhalefete oy verdi.. **(Gazeteler)**

Tecrübeli AMCA

Amcam New-York'a gidecekti. Yolculuğa çıkmadan önce, amcamın amcası, benim de büyük amcam Garro geldi. Amcama yolculukta başına ne gibi tehlikeler geleceğini, kendi tecrübelerine dayanarak anlattı:

— Trende giderken oturacağın yeri dikkatli seç. Çevrende olan bitene aldırış etme!

Amcam,

— Başüstüne, dedi.

Büyük amcam,

— Tren kalktıktan biraz sonra, üniformalı iki kişi gelir, senden bilet ister. Hiç aldırış etme. Çünkü dolandırıcı olabilirler.

Amcam,

— Onların düzenbaz olduğunu ben nerden bileyim? diye sordu.

— Bilmelisin. Sen artık çocuk değilsin.

— Başüstüne efendim.

— Otuz kilometre kadar yol aldıktan sonra yanına sevimli bir delikanlı gelecek, sana cigara ikram edecektir. Sakın alma!

Cigara içmiyorum, dersin. Anlıyor musun? Cigaraya uyku ilâcı koymuş olabilir.

Amcam,

— Başüstüne efendim, dedi.

— Yemek salonuna giderken, baştan çıkaracak kadar güzel bir kadın yanaşır. Seni yola getirmek için ağzından girip burnundan çıkacaktır. Öyle cilveler yapacak ki, arkadaşlık kurmak zorunda kalacaksın. Güzel kadına içinden gelen isteği yen. Ona hiç yüz verme. Yalnız başına git! Çünkü bu macera düşkünü kadın...

Amcam,

— Yâni, ne gibi? diye sordu.

Büyük amcam,

— Ne gibi olacak, dedi, bir orospu olabilir. Salona tek başına gir, yemeğini ye. En güzel yemekleri ısmarla. Salon kalabalıksa, kadın da gelip karşına oturursa, sakın kafanı kaldırıp bir kere bile gözlerinin içine bakma! Sana söz atmağa kalkarsa, sağırmışsın gibi davran.

Amcam,

— Başüstüne efendim, dedi.

— Evet, sağırmışsın gibi davran. Bu işin içinden ancak böylece yüzünün akı ile kurtulabilirsin.

Amcam,

— Hangi işin içinden? diye sordu.

— Bir erkeği dinden, imandan çıkaran her türlü rezilliğin içinden... Ben çok yer gezdim, çok şey gördüm. Ne söylediğimi ben çok iyi bilirim.

Amcam,

— Anladım efendim, dedi

— Bunun üzerinde artık konuşmak istemem.

— Çok iyi olur efendim.

— Bir daha bundan konuşmıyalım. Bu iş anlaşılmıştır. Benim yedi çocuğum var. Hiç eğri yola sapmadım. Dosdoğru bir ömür sürdüm. Bağlarım, bahçelerim, çiftim çubuğum, ineğim öküzüm, param pulum var. Her şey birden elde edilmez.

— Amcam,

— Evet efendim, dedi.

— Yemek yedikten sonra oturmak için kompartımanına dönerken, yolun cigara salonundan geçecektir. Kumarcılar hep orada toplanmışlardır. Parmaklarında ucuz nişan yüzükleri bir sürü ihtiyar... Sana gülerek bakacaklar, içlerinden biri seni oyuna çağıracaktır. Onlara «no speak English!» (İngilizce bilmiyorum) dersin.

— Başüstüne efendim.

— Bütün diyeceklerim işte bu kadar...

Amcam,

— Çok teşekkür ederim, dedi.

Büyük amcam,

— Bir şey daha var, dedi, geceleyin yattığın zaman paranı cebinden çıkarıp ayakkabının içine koy. Ayakkabını da yastığının altına sakla! Bütün gece başını yastıktan kaldırma! Hem de hiç uyuma!

Amcam,

— Başüstüne efendim, dedi.

— Bütün söyliyeceklerim işte bu kadar.

Büyük amcam bütün öğütlerini verdikten sonra geçip gitti. Amcam da hemen ertesi günü sabah erkenden trene bindi. Bütün Amerika'yı boydan geçtikten sonra New-York'a yollandı. Gelen üniformalı iki adam ne düzenbaz, ne de dolandırıcı idi. Sahici iki memurdu. İçinde uyutucu ilâç bulunan cigarayı da hiç bir delikanlı ikram etmedi. İnsanı baştan çıkaran güzel bir kadın da yemekte gelip amcanın karşısına oturmadı. Sonra cigara salonunda poker de oynanmıyordu. Amcam parasını ayakkabısının içine, ayakkabısını yastığının altına, başını da yastığa koymuştu. İlk gece de hiç uyumamıştı. Ama ikinci gece bütün öğütlere boş verdi.

Ertesi sabah kendisi, bir başkasına cigara ikram etti. Genç adam da cigarayı aldı. Yemek zamanı gelince amcam, hemen gidip, genç ve güzel bir kadının karşısına oturmak için acele etti. Dönüşte cigara salonundan geçerken poker oyununa oturdu. Tren New-York'a varıncaya kadar amcamın trende tanımadığı bir kişi kalmadığı gibi, amcamı da tanımayan bir kişi kalmamıştı. Hele tren Ohio'dan geçerken, amcamın cigara ikram ettiği delikanlı ile iki de genç kadının katılması ile bir kuartet kurdular, şarkılar söylemeğe başladılar. Kısacası yolculuk pek eğlenceli geçmişti.

Amcam New-York'tan döndükten sonra, büyük amcam onu görmeğe geldi.

— Bakıyorum, pek iyi görünüyorsun, dedi, nasıl öğütlerimi tuttun mu?

Amcam,

— Elbette tuttum, dedi, tutmaz olur muyum hiç!

Büyük amcamın gözleri uzak boşluklara dalmıştı,

— Hayatta bir kişinin olsun tecrübelerimden faydalanmış olması beni çok mesut etti, dedi.

— Ben futbola meraklıyım da efendim!.. (İtalyan)

Avcılar! (Fransız)

Milletlerin Güldükleri

— *Yirmi senedir evliyiz, daha hâlâ bilmediğim tarafların var!*

Yüzmek yasak!

Polis memuru parktaki havuzun kenarından geçerken birden durdu. Havuzun yanına koca bir levha üzerine «Yüzmek yasaktır» diye yazılmıştı. Böyle olduğu halde havuzda bir adam vardı; sırtüstü, yüzükoyun, kurbağalama velhasıl çeşit çeşit yüzüyor ve bir yandan da keyifle ıslık çalıyordu. Fena halde öfkelenen polis memuru bağırdı:

— Havuzda yüzmek yasak olduğunu bilmiyor musunuz? Dışarı çıkınca sizi tevkif edeceğim.

Havuzdaki adam keyifli bir kahkaha atıp cevap verdi:

— Boşuna beklemeyin memur bey; havuzdan çıkmıyacağım. Zira ben intihar ediyorum...

(Fransız)

※

Bahsi kazandı, fakat...

New-York'un büyük elbise mağazalarından birine giren genç bir kadın mağaza sahibinden vitrinde gördüğü bir elbiseyi göstermesini istedi.

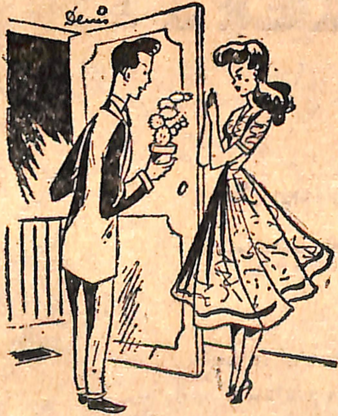
Elbise hakikaten güzeldi ve kadına da çok yakışmıştı. Fakat fiatını öğrendiği zaman müşteri dehşet içinde bağırdı:

— Neee... 1000 dolar mı? Siz kendinizi şaşırdınız galiba. Bu kadarı da fazla doğrusu. 1000 dolara hiç bir zaman satamıyacağınıza 100 dolara bahse girerim.

— Doğrusu madam. Elbiseyi satar satmaz faturayı size getirip kazandığım 100 doları almak benim için büyük bir zevk olacak...

Fakat sevgili okuyucular. Dükkâncı, bahiste kazandığı bu 100 doları hiç bir zaman alamadı. Zira elbise, iki gün sonra kadının kocası tarafından sekreterinin vazifesinde gösterdiği ehliyete mükâfat olarak satın alınmıştı.

(Amerikan)

— *Bu da annene!..*

Sarışın bomba!

— Baba Sarışın Bomba ne demek?

— Nee... Sarışın Bomba mı? Hımm. Şey demek. Yani sarı renge boyalı bir bomba demek. Bu suali de hangi cehennemden öğrendin yumurcak?!.

— Peki sen bu saçma cevabı hangi cehennemden öğrendin Baba?

(Fransız)

※

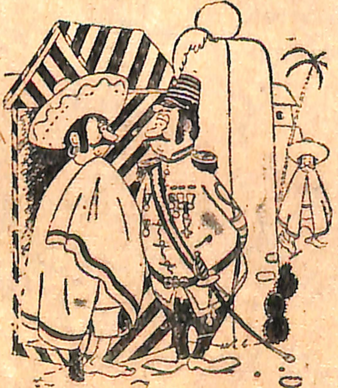
Zor tarafı!

Öğretmen bir saattir başını kaşıyıp düşünen küçük Paolina'ya sordu:

— Sual sana biraz zor geldi galiba:

— Yoo öğretmenim sual çok kolay, bana zor gelen cevabı!..

(İtalyan)

— *Bugün çarşamba.. Hükûmeti devirmiyecek miyiz?..*

— *Yarına kalsın, güzel bir film varmış, sinemaya gideceğim şimdi!*

※ ※

KİM KAZANMIŞ?

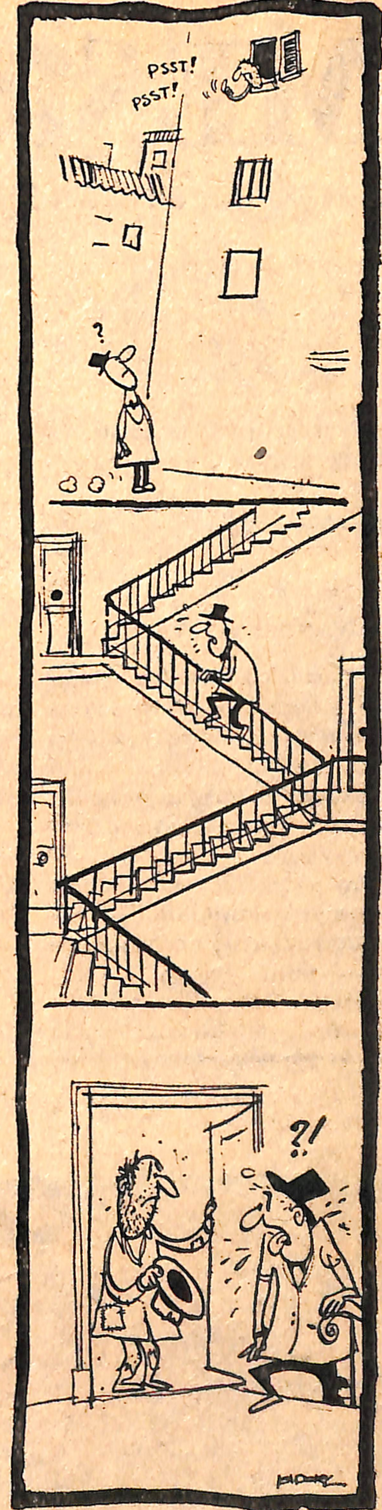
Genç centilmen kulübe geldiği zaman hayli gecikmişti. Zira tenis maçı başlıyalı bir hayli olmuş ve bu şampiyonluk maçı olduğu için, sıralar tamamen dolmuştu. Kendisine güçbelâ iki genç kız arasında yer bulup oturduğu sırada, bir alkış koptu. Oyun bitmişti, centilmen gayri ihtiyari sordu:

— Kim kazandı?

Sol tarafındaki genç kız yan yan onu süzerek cevap verdi:

— Benimki!..

(İngiliz)

YAZISIZ!..

(İtalyan)

YAZISIZ!..

(Alman)

MEŞHEDİ ile Devri Âlem

Ercüment Ekrem Talû

— 40 —

— Henüz saymadık. Yakında ahaliyi ürkütüp sayacağız, ürkütmeden olmuyor.

— !!!

— Yeni bir sayım usulüdür. Size şimdi anlatması biraz uzun olur.

Amerikalı eğildi. Bizi yine kapıya kadar geçirdi. Otelimize döndük.

ELYANIM! KALYANIM!

Konferans için ayrılan günde, gazete idaresinin salonu hıncahınç dolmuştu. Hattâ kendisine cesaret vermek için tâ sabahtan rakı niyetine iki şişe kolonya devirmiş olan Torik kapıdan bakınca:

— Vay geçmişi kınalı! dedi, bizi mandepsiye bastırdı. Bugün burada hiç yoksa, üç bin papel faz la var.

Ve yarı heyecandan, yarı da kolonyanın tesirinden sendeleye sendeleye kürsüye kadar gidip oturdu.

Dinleyiciler arasında mırıltılar oldu. Herkes, büyük İskender sağlık bilgisi alışkanlıklarına dair söz söyliyecek olan bir Doğu âlimini birbirine gösteriyordu. Ön sırada, şeref yerini alan iki kocakarı, saplı dürbünlerini konferansçının üzerine çevirmişler, dikkatli dakkatli bakıyorlardı. Bu bakış, bizim arkadaşı sinirlendirdi. İlk söz olarak:

— Ne dikizliyorsunuz, be! diye haykırdı. Hiç insan suratı görmediniz mi?

Ben bu lâkırdıları oturduğum yerden dinleyicilere tercüme ettim:

— Profesör cenapları teşrifinizden dolayı teşekkür ediyorlar.

Başlar eğildi, dudaklarda gülümsemeler dolaştı. Halk bu iltifatlı başlangıçtan memnun olmuştu.

Derken, benim verdiğim işaret üzerine Torik nutkuna başladı:

— Ulan enai salmaları! dedi bugün buraya gelip de sizinle alay etmeğe hiç de iştahım yoktu. Ne halt edeyim ki, bizim babalığın hatırından çıkamadım. Moruğun, sizin anlıyacağınız, bir külüstür nargilesi vardı. Biz de, kendi salaklığımız yüzünden bilâ mangır velâ mangiz sipsivri ortada kalmıştık. Allah halimize acıdı. Karşımıza bizden daha enayisini çıkardı. Avalın emziğini dünya pahasına sizden birisini bulup okuttuk. Yüzünüze söylemek gibi olmasın, lâkin bu milyoner enailer kâinatın hiç bir yerinde yoktur. Fakir bu hususta âcizane, hakirane kalıbımı basarım.

Burada durdu ve bir yudum su içtikten sonra, yine devam etti:

— 8nladınız mı hayta oğlu haytalar! Bizim memlekete Buhara'dan bazan Hacılar gelir. İstanbulun açıkgöz milleti, herifçioğullarını ucuz ve çabuk Hicaza götüreceğiz diye adamakıllı sızdırdıktan sonra, Tünelden içeriye salıverip, tüyerler. Bu Buharalılar bilem sizin yanınızda akıl deryasıdır. Moruğun nargilesini İskender beyin bilmem nesi diye o teneke kralı olacak saloza çaktığımız gün, için için gülmeden kasıklarım şişti. Doğdum doğalı dalâvere peşinde koşarım, böyle antika numara gördümse, anam avradım olsun!

Derken, Torik bana dönerek, sordu:

— Babalık! Bu kadar traş yeter mi? Yoksa daha okuyayım mı?

— Devam et! dedim.

Yutkundu, düşünüyormuş gibi bir tavır aldı, sonra tekrardan söze başladı:

— Memleketinizi beğendim. Bu binaların, makinaların, çeşit çeşit orostopullukların sizin elinizden çıktığına bin şahit lâzım. Besbelli akıl, iz'an da türlü türlü oluyor. Velâkin karılarınız kaknem. Bu kadar zamandır bir tek aynalı karıya rastlamadım. En kabadayısı,

Grafika

Okullar Açıldı!

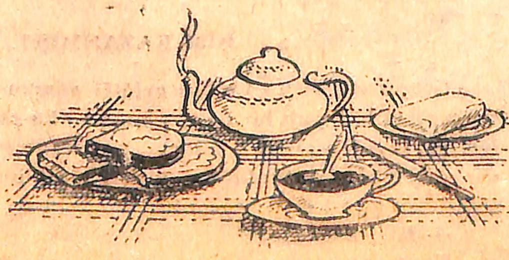
İşte artık okullar açıldı!

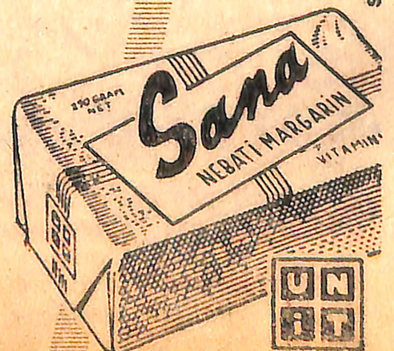
Delişmen oyunlara koşuşmalara bağrışmalara elvedâ! Anneler, sizler ise, yeniden sukûna kavuşmuş oldunuz.

Fakat, çocuklarınızın daima hayat ve sıhhat dolu olmaları için, onlara her sabah esaslı bir kahvaltı ettirmeniz lâzımdır.

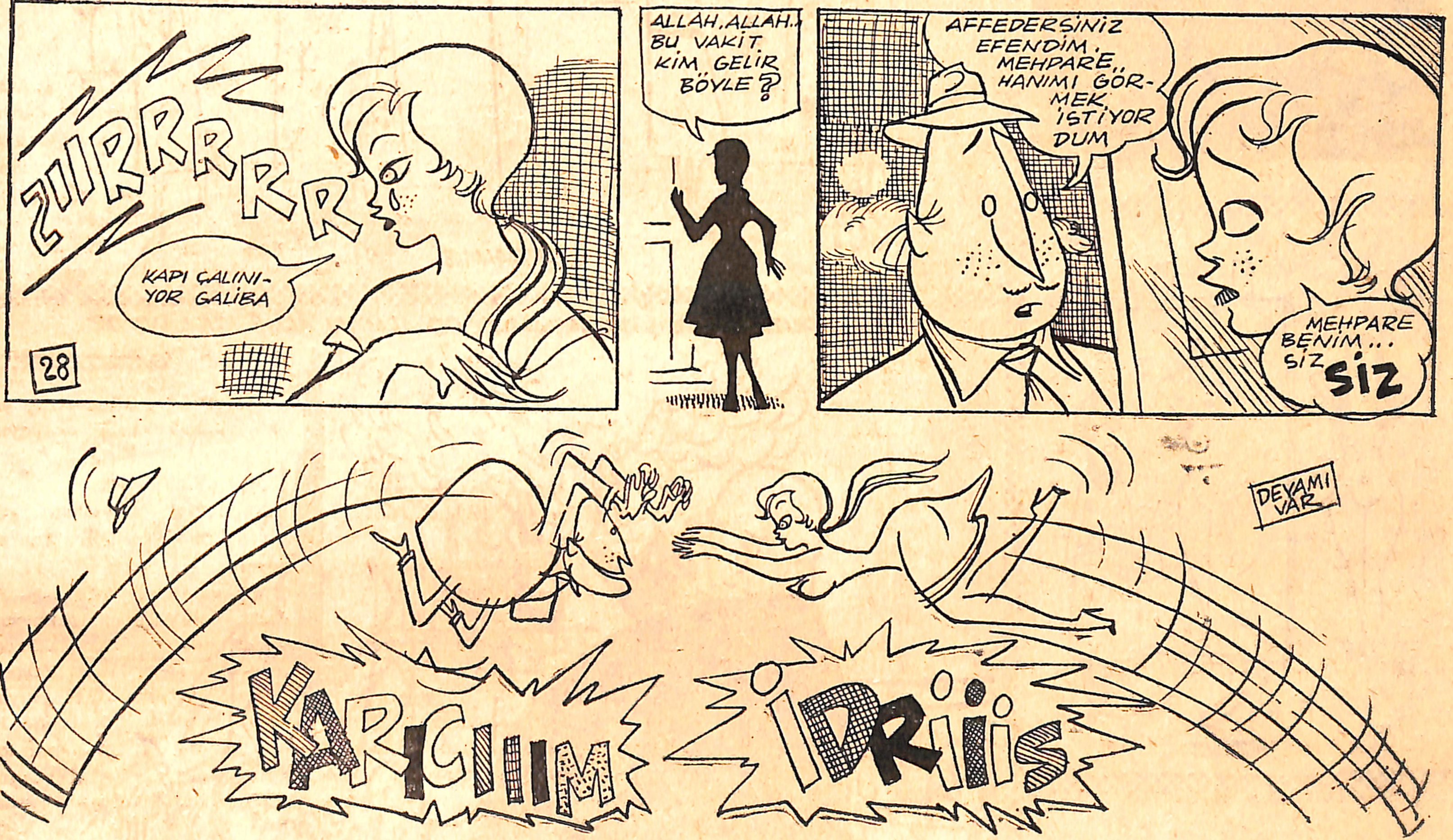
Bol SANA sürülmüş birkaç dilim ekmek onlara elzem olan vitamin ve kalorileri vermeğe kâfi olduğuna emin olabilirsiniz.

Zira, SANA çok besleyici, vitamini bol ve çok sıhhîdir.

S. 102

kartlanmış tellâğa benziyor. İnsan değil koynuna, lâf etmek için karşısına bilem almaz, bu da böylece malûmunuz olsun. Nerede o canım mart pilici gibi İstanbul gacoları? Neresine dokunsan parmağın gömülür. Keklik gibi seker ,karagöz kuzu gibi oynar, kedi yavrusu gibi cilvelenir, topunuz bir araya gleseniz en iskartasının tozluğuna bağ olamazsınız. Katalavis, enai güveçleri?!

Burada yine bana seslendi:

— Daha söyliyeyim mi? Tükürüğüm kurudu, be!

Lâkin ben henüz cevabı veremedim, Mister (Anason) koşa koşa yanıma ieldi ve dedi ki:

— Telgrafla Nevyork'a malûmat verdik. İhtikan âletinin projeksiyonu için resmini getirttik. Tensip buyurursanız, profesör biraz ara verip dinlensin de birdenbire gösterelim.

Bu teklife hemen razı olarak Torik'e haber gönderdim. Sustu ve kürsüden aşağıya indi. Bütün elektrikleri söndürdüler, ortalık kapkaranlık oldu; ve iki dakika sonra, mahut nargilenin otuz ve hattâ elli defa büyütülmüş şekli, beyaz perdenin üzerinde göründü. Derken, dinleyiciler arasından boğuk bir feryat koptu:

— Vay menem kalyanım!

Hasret çığlığı, Meşhedi'nin ağzından, elinde olmıyarak fırlamıştı. Şekil hakkında ingilizce izahat veren Mister (Anason) lâkırdısını kesti, elektrikler tekrar yandı, ortalığı aydınlattı. Hep birden ayağa kalkan dinleyicilerin meraklı bakışları bu feryadın koptuğu tarafa dönmüş, sahibini araştırıyordu.

Bu yüzlerce insanın içerisinde ve bir direğin dibinde, evvelce varlığı görünmiyen çok süslü, boyalı, güzel bir kadın, genç bir Amerikalının koluna dayanmış, bizim tarafa bakıyordu. Meşhedi ile gözleri karşılaştı. Deminki baygınlıktan henüz ayılan dostum, bir denbire elektrik cereyanına değmiş gibi oldu. Kolları havaya kalktı, vücudü davranmak istedi. Tabiî halinden çok fazla açılan ağzından ikinci bir feryat koptu:

— Vay menem Elyanım!..

Ve Meşhedi Cafer, teessürle heyecanın dayanılmaz yükü altında yere baygın yığılıverdi.

AMERİKA'DAN JAPONYA'YA

Tabiî konferans yarıda kalmıştı. Meşhedinin feryadı ile üst üste geçirdiği baygınlık, sinirlilerin salondan kaçmasına sebep olmuş, dinleyicilerin üst tarafı da, kendiliğinden dağılmıştı. Meşhedi gözlerini açar açmaz sordu:

— Elyan hanım hardadı?

— Hangi Elyan hanım? dedim. Sayıklıyor musun yoksa?

— Yoh! Sayıhlamanam... İlle gözlerimle görmüşam.

— Hayırdır inşallah! Ben öyle kimseyi görmedim.

— İlle özüm hem Elyanımı, hem dahi kalyanımı görmüşam. Menem çığı çığı dadaşım, Çekirgefendi! Mene Elyanımı apar gör.

— Nerede bulayım, a iki gözüm? Yaratamam ya?!

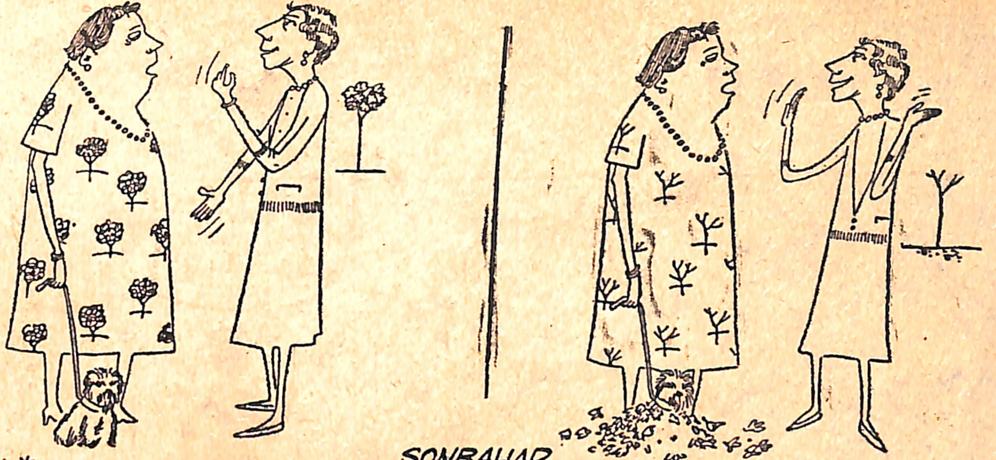
Halbuki ben bu cevaplarımda samimî değildim. Zira, konferans esnasında Elyan olacak kaltağı, ben de orada kendi gözlerimle görmüştüm. Nasıl olmuş da buraya gelmiş? Bu bir bilmece idi. Fakat bu muammayı halletmeğe çalışmak, istikbalimizde yeniden yeniye kara bulutlar hasıl edebilirdi. Onun için, bu işi fazla kurcalamamalıydık. Hele Meşhediye karşı boyuna inkâr etmeliydik. Bu düşünceyle boyuna kendisini, aldandığına inandırmağa çalışıyordum. En sonunda bunu başardım. Biçare Meşhedi, nargilesini görmekle kapıldığı heyecandan dolayı sevgilisinin hayalini gördüğüne kani idi.

Artık bunun üzerine Sanfransisko'da fazla kalmağa lüzum yoktu.

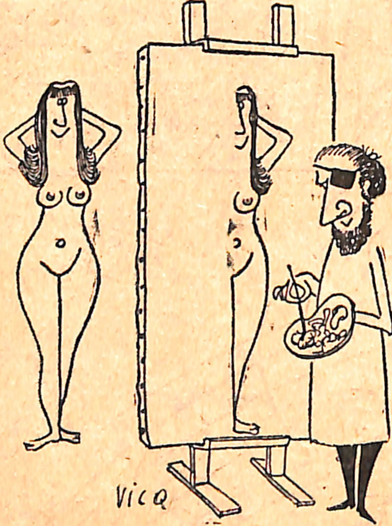
(Devam edecek)

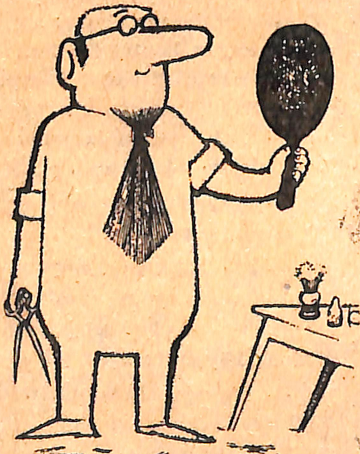
Dünya KARİKATÜRLERİ

SONBAHAR

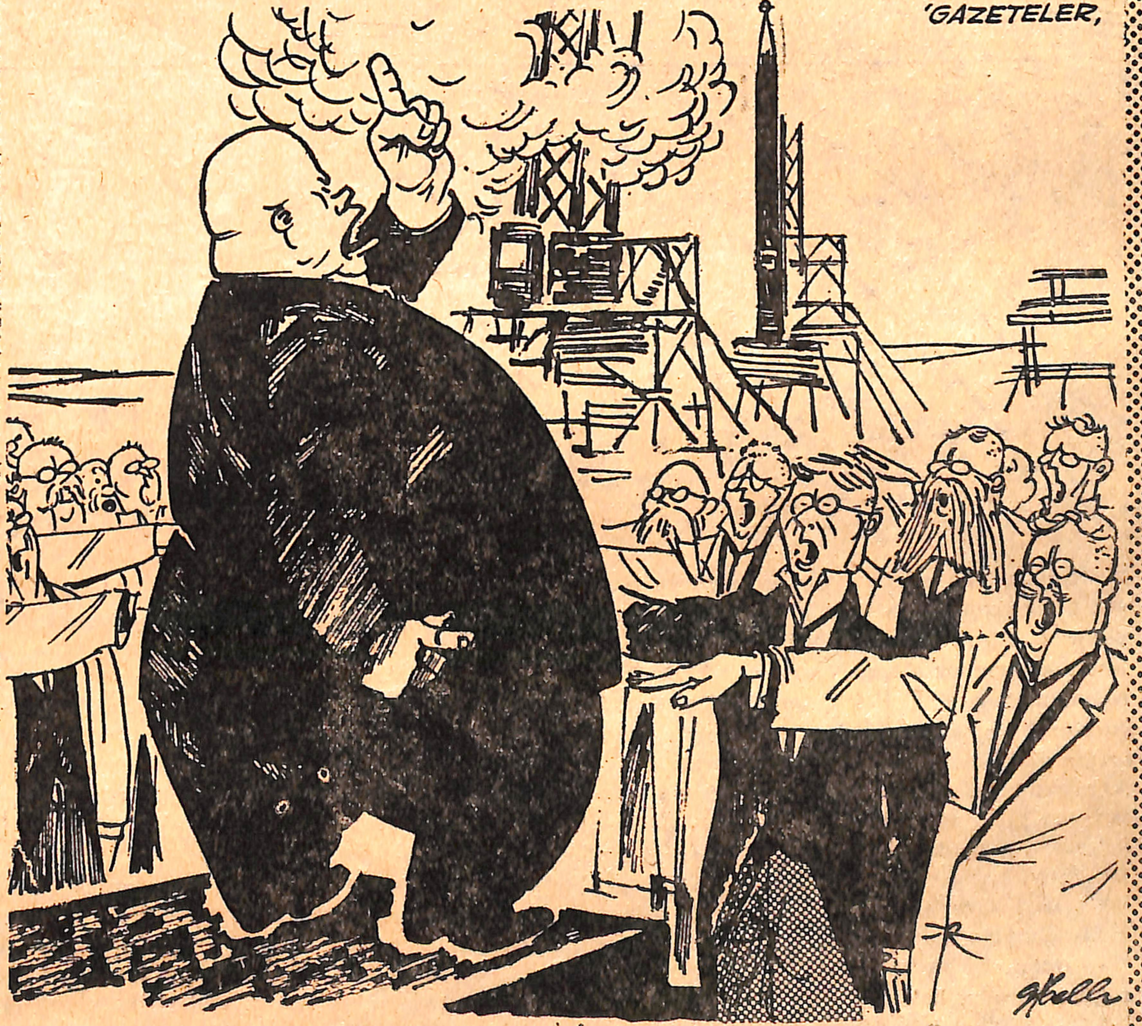
YAZISIZ

YAZISIZ

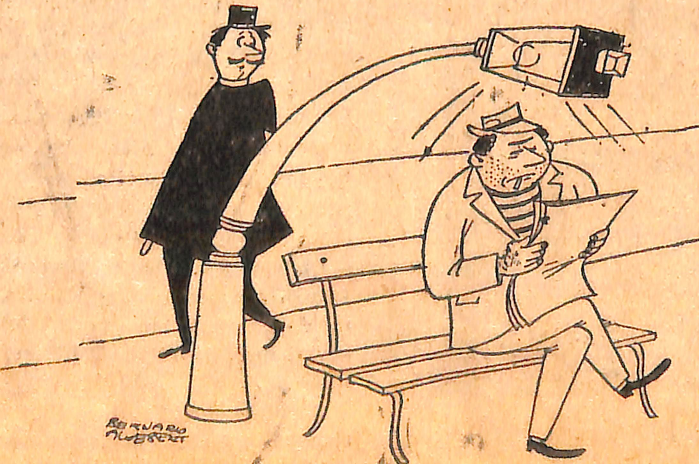
RUSYA SPUTNİK ÇALIŞMALARINDA 6000 ALMAN ÂLİMİ KULLANIYOR

'GAZETELER,

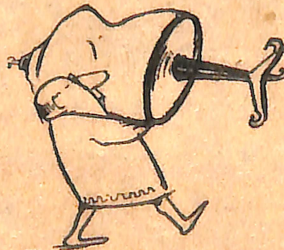

KRUSÇEV – SOVYET RUSYA İLİM VE FEN YARIŞINDA DÜNYA MİLLETLERİNİN BAŞINDA KOŞUYOR!..

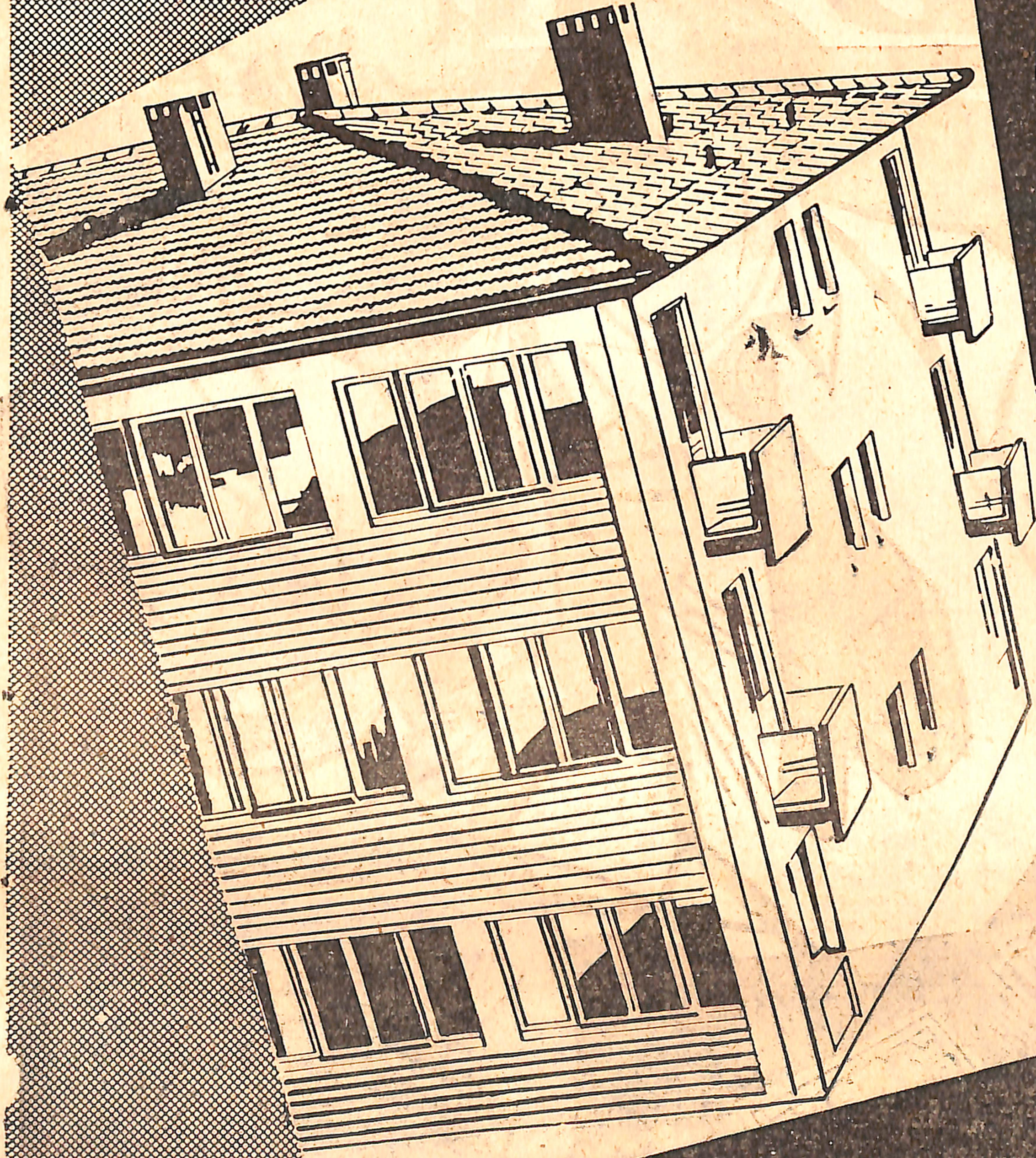
ALMAN ÂLİMLERİ – YA! SEHR GUT! DEUTSCHLAND UBER ALLES!..

YAZISIZ

YAZISIZ

Sene sonunda 1 çekilişte

20
APARTMAN DAİRESİ
ve
200.000 lira
para ikramiyesi

Son Para Yatırma Günü
29 kasım
CUMA
Çekilişlere girmek için hesabınızda en az 200 lira bulunmalıdır.

YAPI ve KREDİ BANKASI

HER 100 LİRAYA BİR KURA NUMARASI

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ — Yazı işlerini fiilen idare eden: Nehar TÜBLEK — Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

AKBABA

— Evet güzelim, biliyorum, seksapelim yok... Ama, seksen bin papelim var!